

Het verdrag van Locarno geteekend. — De ontruiming der Keulsche zone. — De autogiro van Juan de la Cierva. — Prof. Dr. v. Wisselingh. †
Gerard van Hulzen 35 jaar schrijver. — De Winter.

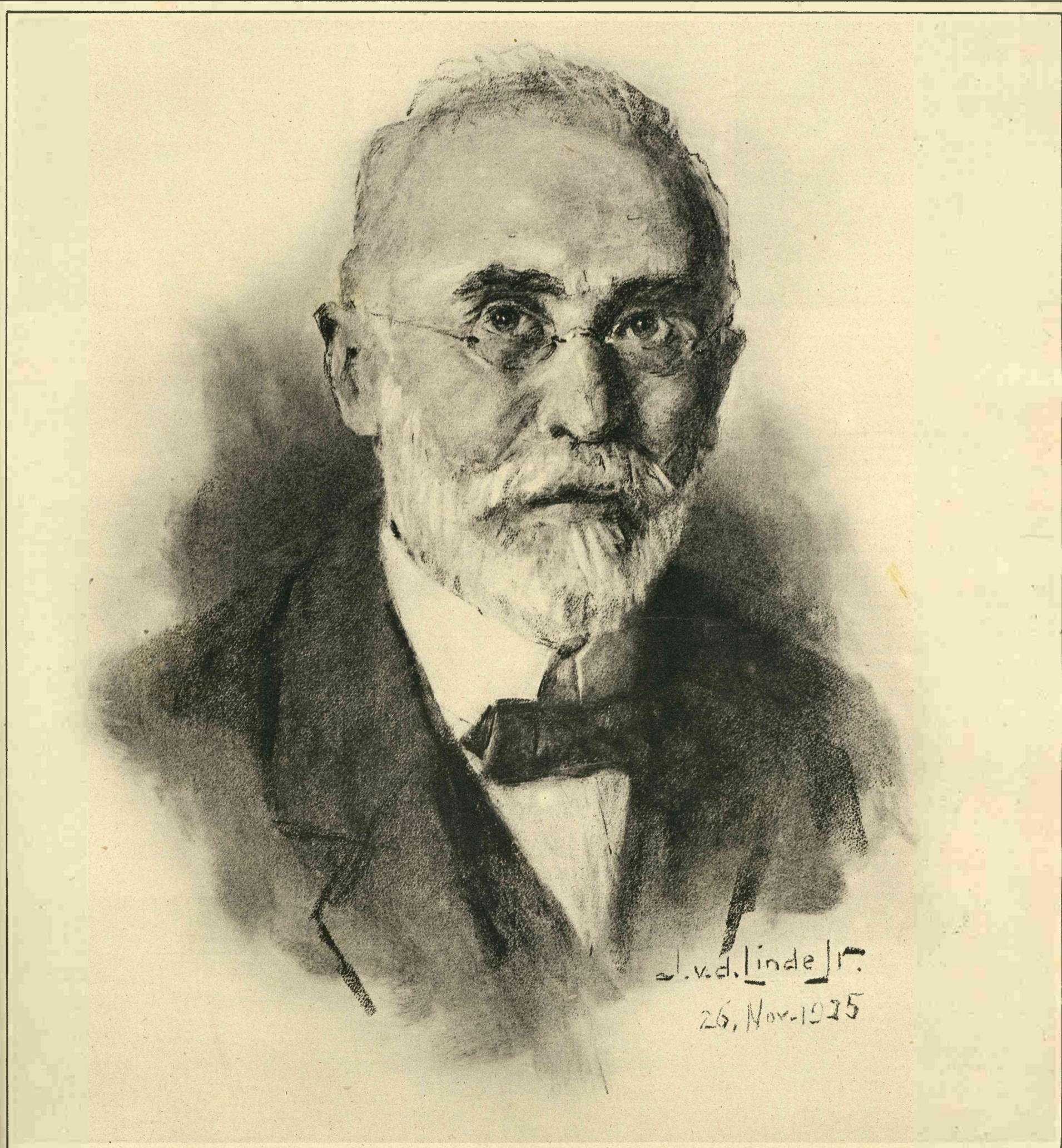
GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

PANORAMA

No. 24 (50) 13DE JAARGANG
9 Dec. 1925

A.W. SIJTHOFF'S
UITGEVERS MAATSCHAPPIJ
LEIDEN

Prijs per 17½ ct. Voor Week- 17½ ct.
Nummer Abonné's
Per kwartaal f 2.25. Franco per post f 2.50

Prof. Dr. H. A. LORENTZ

Den 11en December a.s. zal het vijftig jaar geleden zijn, dat Prof. Dr. H. A. Lorentz te Haarlem, de beroemde natuurkundige, die om zijn talrijke onderzoekingen en ontdekkingen een wereldvermaardheid geniet, en wiens buitengewone verdiensten reeds geruimen tijd geleden werden erkend, doordat men hem den Nobelprijs toekende, aan de Universiteit te Leiden den graad van doctor in de wis- en natuurkunde behaalde op zijn zeer belangrijk proefschrift „Over de theorie der terugkaatsing en breking van het licht”. In verband hiermede zal Prof. Lorentz, die jaren lang hoogleeraar te Leiden was, Vrijdag a.s. in het groot auditorium der Leidsche Hoogeschool worden gehuldigd. — Wij brengen hierboven een portret van Prof. Lorentz, speciaal voor „Panorama” geteekend door den bekenden teekenaar J. v. d. Linde Jr.

VAN DE BETEKENIS DER INDISCHE CULTURES

Jacobus Nienhuys

wiens naam onafscheidelijk verbonden is aan de Deli Tabaksmaatschappij.

II.

DE TABAK

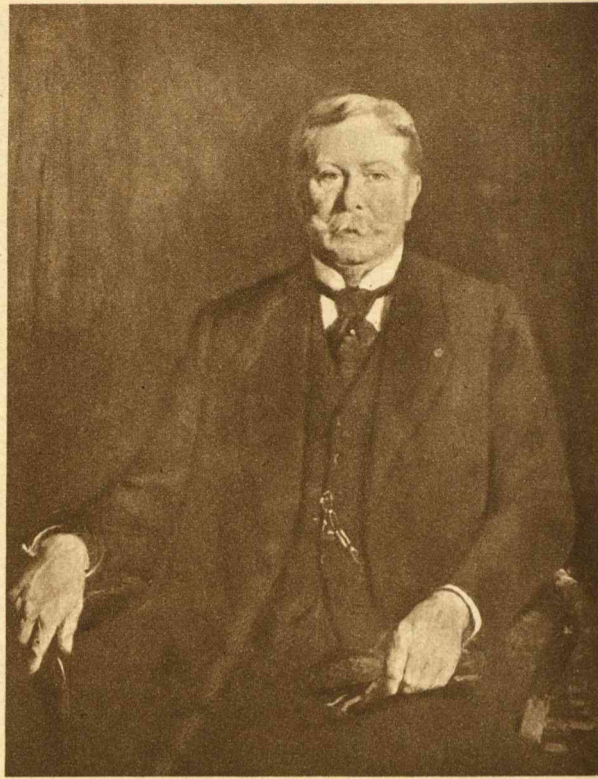
Gelijk Java — tot dusverre, want men zint op plannen om ook elders, b.v. op Sumatra en Celebes, suikerfabrieken op te richten — het eiland is van de suiker, zoo wordt Sumatra, en dan in het bijzonder de Oostkust, aangezien als het land van de tabak. Gedeeltelijk ten onrechte, omdat ook Java tabakscultuur heeft. Het kan zelfs heel wat oudere rechten doen gelden, die van 1824 dateeren. Het heeft twee tabaksgebieden, en wel de Vorstenlanden en Oost-Java (Besoeiki). In de Vorstenlanden is de tabak de plaats gaan innemen van de indigo-cultuur, die het tegen de doodende concurrentie, welke zij moest ondervinden van het in Duitschland synthetisch vervaardigde kunstproduct, moest afleggen. De tabakscultuur geschiedt daar door Europeanen, die Inlandsche arbeidskrachten hebben. In Besoeiki daarentegen is het grootste deel van de cultuur overgelaten aan de Inlanders en bepalen de Europeanen zich tot het opkopen van de minder of meer bewerkte tabak, de krossok, voor welker verdere bewerking, sorteering, verpakking en transport deze zorgen. De quantiteit, welke ter beschikking van de Chineesche en Europeesche opkoopters komt, hangt in de eerste plaats af van de vraag naar Inlandsch kerfmateriaal en is verder ook in sterke mate afhankelijk van de prijzen, welke kunnen worden besteed. Pogingen om het verfijnde product der Deli-Tabak op Java te kweken, zijn aangevangen

en heeten een voorloopig goed resultaat te hebben gehad.

Inderdaad is er wel verschil tusschen Deli- en Javatabak. De Deli-tabak moge heel wat minder oud zijn, zij is er zoo-veel te beter om. Hier is de Deli Tabaksmaatschappij, aan welke de namen van Nienhuys en Cremer onverbrekelijk zijn verbonden, de pionier geweest. Nienhuys ging in 1863, op aanraden van een Arabier, naar Deli; vond er zich aanvankelijk in zijn verwachtingen teleurgesteld, maar bleef niettemin achter om een onderzoek naar volk, klimaat en bodem in te stellen. Toen hij zich overtuigd had, dat Deli volkomen geschikt was voor den tabaksbouw, verzocht hij de medewerking van den Sultan van Deli om de tabakscultuur te beginnen. In 1865 werden de eerste 50 pakken Deli-tabak naar Europa gezonden; in 1869 werd de Deli-Maatschappij opgericht, dank zij den steun van de Nederlandsche Handelmaatschappij, en vanaf dat jaar dateert de „openlegging” op Sumatra's Oostkust.

In de oogen van de Regeering hadden destijds deze landen geen beteekenis en ware het niet, dat omstreeks 1858 de Engelschen belangstelling hadden getoond voor Siak, de Indische Regeering was waarschijnlijk geheel onverschillig gebleven. De pioniers der tabakscultuur moesten echter zelf in verkeer, openbare veiligheid en rechtspleging voorzien. Zij hebben daarbij naar hun beste weten alles kunnen regelen en voeling gehouden met het Maleische zelfbestuur. Zoo is de geschiedenis van Sumatra's Oostkust, het best beschreven door Dr. R. Broersma, een roman geworden, die spreekt van energie. O, uiteraard ook spreekt van ongerechtigheden, die in dergelijke omstandigheden — ook onder ambtelijk toezicht — niet altijd te voorkomen zijn.

Van den aanvang af heeft de voorziening met werkvolk in Deli moeilijkheden opgeleverd. Het gebied der Oostkust zelf leverde onvoldoende en geenszins daartoe geschikte arbeidskrachten. Zoo is de import van Chineezen ter hand genomen. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van Javanen, hoofdzakelijk voor drainagewerkzaamheden, van Klingen als karrevoerders en van Bandjareezen als schuurbouwers. De gebrekkige rechtspraak en de onvoldoende politiemacht, de groote behoefte vooral aan arbeidszekerheid, deed, de planters zich reeds in 1876 tot de Regeering wenden met het verzoek om een arbeidsregeling in het leven te roepen. Van

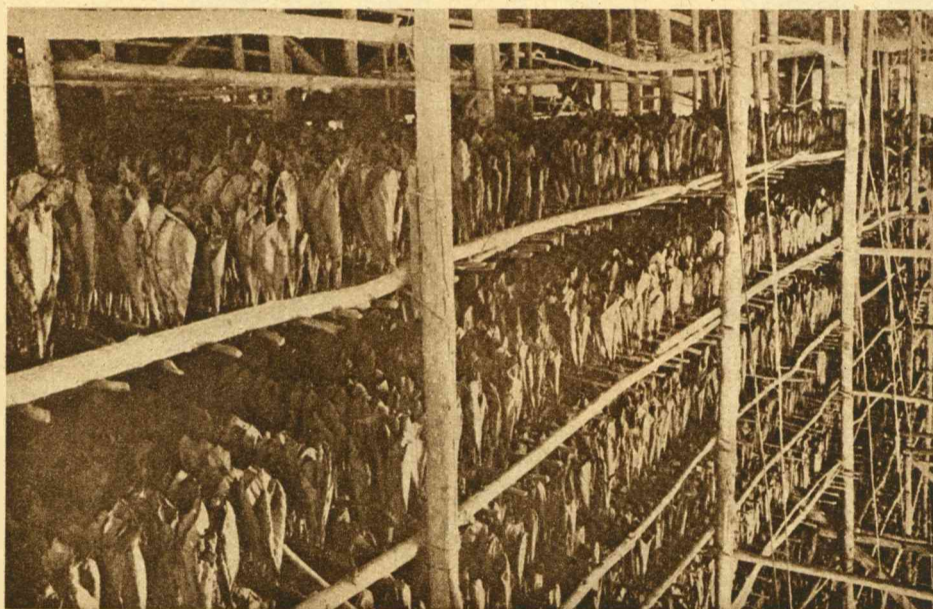
J. T. Cremer

een vooraanstaande figuur in de geschiedenis der Deli Tabaksmaatschappij.

de gelegenheid verschaft om den arbeider, die van de onderneming wegliep, met den sterken arm daarheen terug te brengen. Later herhaaldelijk gewijzigd, blootgesteld aan veel critiek, verzacht door de instelling der Arbeidsinspectie, heeft deze poenale sanctie zich weten te handhaven en is van het voornemen om haar binnenkort op te heffen, teruggekomen moeten worden. De strijd om de poenale sanctie zal nog wel jaren achtereen voortduren; over vijf jaren moet zij, in welke mate is nader te bepalen, worden herzien. De bekende Deli-schandalen, in den aanvang dezer eeuw openbaar gemaakt, hebben een zekeren indruk achtergelaten, die een volkomen juist oordeelen omtrent Delische arbeidstoestanden maar al te zeer heeft belet. En die velen blind maakt voor de vooral goede gevolgen, die de vestiging der cultures op de Oostkust heeft gehad. Zooveel is wgl zeker, dat thans vrij algemeen erkend wordt, dat openlegging der overige Buitengewesten van Indië onmogelijk moet heeten, indien men ook niet daar de poenale sanctie handhaaft en zodoende den ondernemers eenige zekerheid geeft, dat de arbeidskrachten, die zij daarheen met vele kosten laten komen, ook daar zullen blijven.

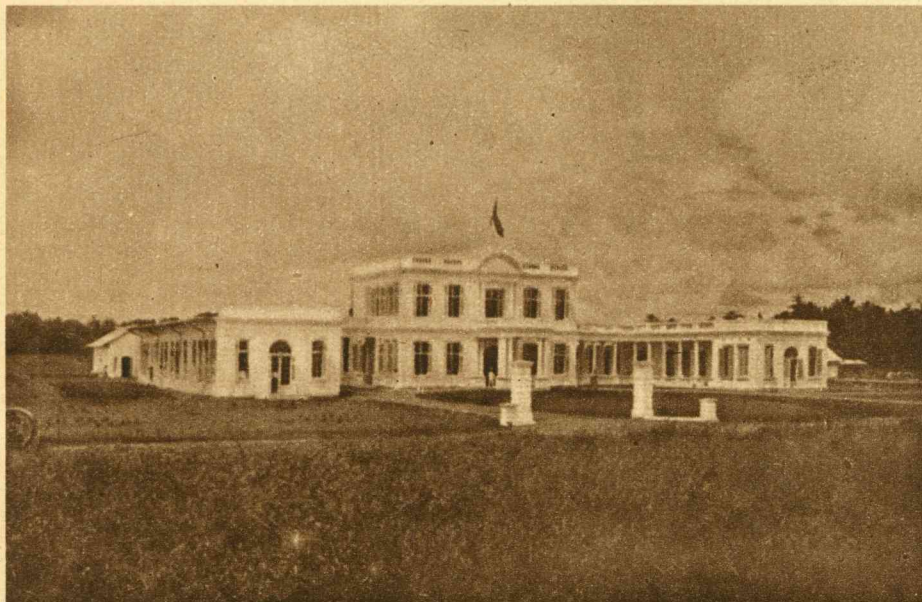
De Deli-Maatschappij heeft spoedig andere groote maatschappijen naast zich gezien. Nevens haar met thans 27 ondernemingen staat de Deli-Batavia Maatschappij met 17, de Senembah Maatschappij met 16, de Tabaks-Maatschappij Arendsburg met 6 ondernemingen, terwijl de Cultuur-Maatschappij

De Oostkust met eveneens 6 ondernemingen het gemeenschappelijk bezit van de vier bovengenoemde vormt. Totaal zijn er thans een 81-tal ondernemingen, voor het mee-

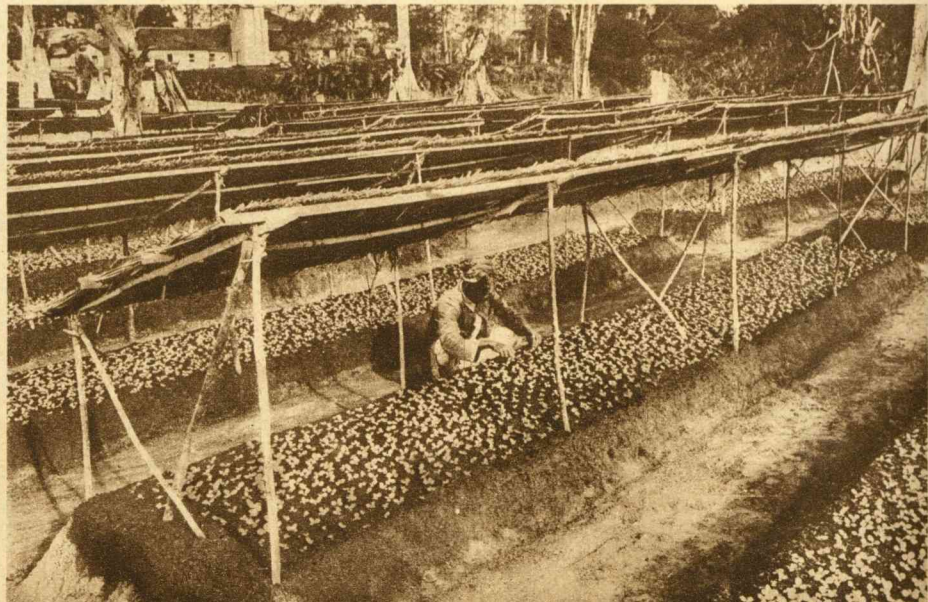

Kijkje in een droogschuur.

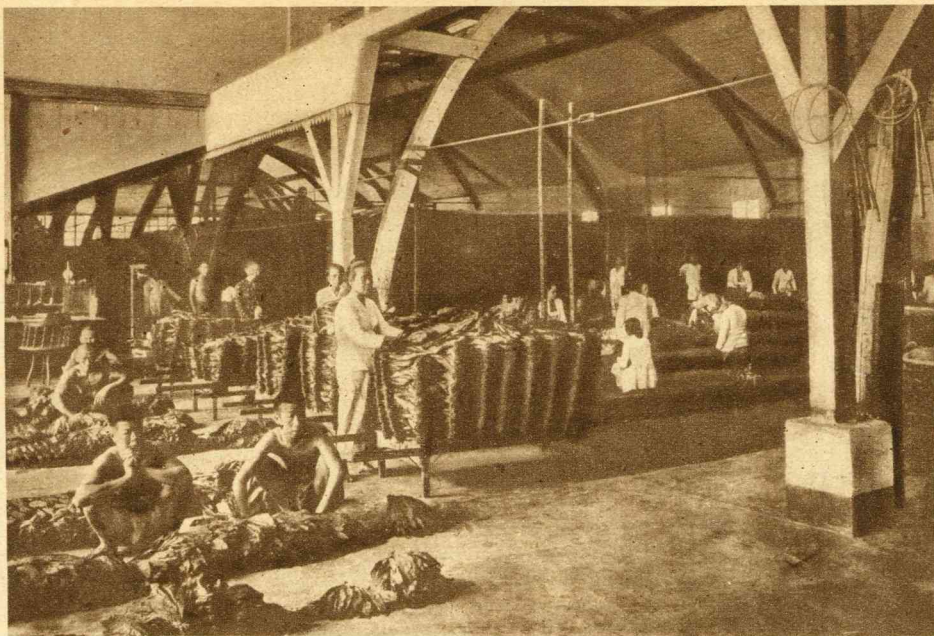
1880 dateert de eerste koelie-ordonnantie, welke de niet-nakoming van de bij schriftelijke arbeidsovereenkomst aangegane verplichtingen strafbaar stelt en den werkgever

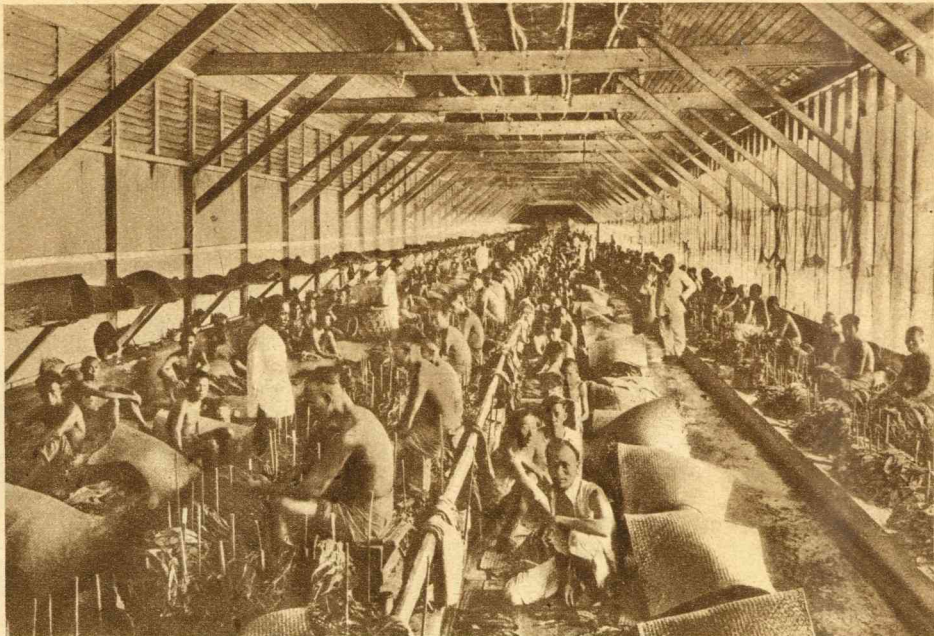
Het Deli-proefstation (waar de tabak wetenschappelijk wordt onderzocht ter bevordering van de cultuur) vóór de opening (begin 1914).

Zaadbeddencomplex op Padang Boelan.

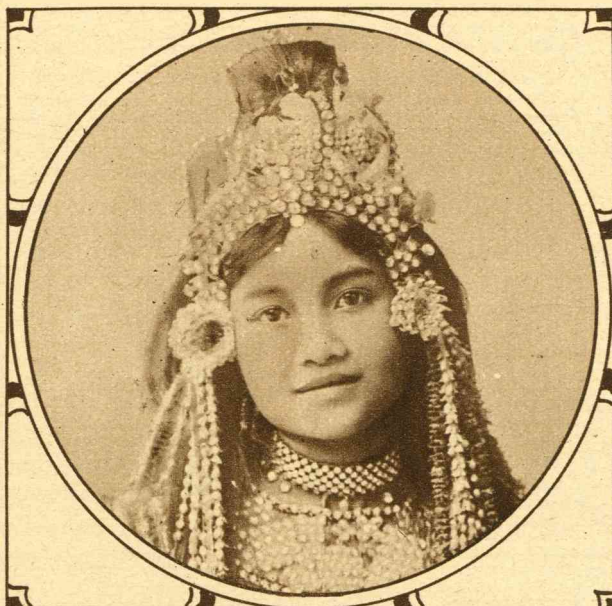
Het inwendige van een Fermenteershuur op Timbang Langkat. Hierin laat men de gepiukte tabak broeien, teneinde haar de vereischte kleur en geur te geven.

Sorteerloods op Timbang Langkat.

rendeel georganiseerd in de Deli-Plantersvereniging, die aanvankelijk slechts ten doel had om in den aanvoer van werkvolk te voorzien, maar langzamerhand — gelijk dat ook bij de suiker is geschied — tot een algemeen organisatie is uitgegroeid. De Deli-Maatschappij, welker product in 1870 een waarde van f 270,000 vertegenwoordigde, zag dit in 1920 tot ruim f 18 mill. stijgen. In datzelfde jaar bedroeg de waarde van geheel den Sumatra-oogst ruim f 64½ mill. tegen f 33 mill. in 1898. Het kapitaal, bij de Deli-tabak betrokken, het uitstaand maatschappelijk kapitaal wel te verstaan, bedraagt ruim f 66 mill., waarvan de Deli-Maatschappij alleen ruim f 25 mill. heeft. Intusschen is het tabaksgebied verminderd ten koste van de vermeerdering van den rubberaanplant; dit verklaart ook, dat de 114 ondernemingen van 1898 zijn geslonken tot 81 thans. Maar die, welke verdwenen, waren de zwakke ondernemingen, die zich met graagte hebben geworpen op de rubbercultuur, die niet als bij de tabakcultuur het geval is, den hoofdeisch stelt van een goed dekblad te kunnen produceeren.

Wie eens den verkoop van een Deli-oogst in Amsterdam heeft medegemaakt; wie weet, welke belangen daarbij van heinde en ver zijn betrokken, zal van de betekenis van de Deli-tabakcultuur, ook voor ons eigen kleine land, wellicht doordrongen zijn!

Een Siameesche tooneelspeelster uit Bangkok.

Dat wilde er bij den boer niet in. Toen hij het oude echter naar het doel van haar tocht vroeg en het antwoord vernam, ontvielen de teugels hem en hij sloeg zijn handen in elkaar. Zij vertelde namelijk, dat zij noch de wegen noch de steden, die zij doorzwierf, kende, maar zonder veel tusschenpoozen voort ijelde, om haar zoon, haar kleinen Fimotschka, te zoeken. Deze was in den oorlog geweest en men had nooit meer iets van hem gehoord. Maar eens op een dag had de zoon van haar buurman Wladimir gezegd, dat hij Fimok in de stad gezien had. Misschien had hij zich wel vergist, maar een man met een grooten baard had hij voor Fimok Iwanowitsch gehouden.

„Waarom zou hij het niet geweest zijn, vadersje?” vroeg het oude tussohen haar verhaal door. „Moet hij niet ergens zijn?”

„Zeker, moedertje,” hernam de boer, „ergens moet hij toch zijn, je Fimok!” En dat dacht hij ook.

Zoo was de moeder op weg gegaan, om haar zoon te zoeken. Daar echter niemand in de stad haar kon zeggen, waar hij gebleven was, had zij haar reis voortgezet en steeds was zij blij, als boven de heuvels de kerktorens eener andere stad opdoken, want zij dacht nu dicht bij haar zoon te zijn. Zij had hem echter tot op heden niet gevonden.

De boer keek nadenkend naar zijn wankelend paard. „En nu heb je zeker al een groot eind geloopt, moedertje,” zeide hij langzaam.

De oude vrouw knikte voor zich heen. Het stuurlooze bootje harer gedachten doberde op een golvend gewar van herinneringen. Scheldende en vriendelijke gezichten gingen vaag aan haar geest voorbij. Harde woorden spatten op en woorden van troost verzachten haar verdriet. Vreemde menschen keken uit kerken en huizen en boerenwoningen en zeiden: „Neen, we kennen je Fimotschka niet.” Er klopten handen op haar schouder en handen wezen haar af; handen gaven haar brood en thee en geld, op de velden smolt de sneeuw en in de slootjes ruischte de eentonige muziek van het toestroomende water, de zon gonsde in de meest wouden. De bliksem sloeg onder een donderenden hemel het jonge zaad, zwoel stond de zomer boven de aren, rood en geel werd een bosch van loofboomen zichtbaar, de kraaien vlogen krassend weg... en steeds loopen twee voren onder haar zwerfende voeten weg, dag in dag uit loopen twee voren haar voeten tegemoet, en ergens, ergens moet Fimotschka zijn, haar zoon, Fimotschka...

„Ja, ik heb zeker een groot eind afgelegd,” zeide zij. „God zegene je, vadersje, dat je me de vier vlugge poeten van je paardje leent. Hoe heet je, vadersje?”

„Piotr Ilfitsch, moedertje.”

„God zegene je, Piotr Ilfitsch,” herhaalde ze, „ken je Mariampol?”

De boer kende Mariampol niet, en, toen hij hoorde, dat die plaats dicht bij Litauen aan de grens lag, wist hij in zijn onnoozelheid alleen, dat dit een grootere afstand moest wezen dan de twaalf werst van zijn dorp naar de stad. Terwijl hij echter nog het wonderlijk verre woord van de grens in zich liet naklinken, ging het plotseling door zijn hoofd, dat er eene Fimok Iwanowitsch stationschef van het stadje was. En had die niet eens verteld, toen zij van oorlogen ellende spraken, dat hij dicht bij de grens thuis behoorde en dat zijn moeder, zoals hem bericht was, daar door een verdwaalden granaat gedood was?

„Fimok Iwanowitsch!” riep hij uit en sloeg op zijn knie, „Moedertje, als

DE MOEDER

Een Russische Schets door
FRITZ ZIELESCH

In de eeuwige wouden was het laatste zomersche gezang der vogels reeds lang weggestorven. Op de wijde steppen krasten de kraaien al de ellende van hun onrustig leven in den stormachtigen herfst.

„Weest gegroet, gij wilde vogels!” mompelde een oud vrouwtje, die van onder eenige dunne sparren te voorschijn kwam. „Hebben jullie Fimotschka niet gezien, mijn zoon, Fimotschka?”

Daar zij de laatste woorden gillend uitstootte en met haar bevende hand den stok in de lucht sloeg, als wilde zij de mufte aarde en de grijze wolken weggagen, die het lijden haars harten van het aangezicht Gods scheidden, vlogen de donkere vogels in het valse schijnsel van den dag op en trokken krijschend over den landweg naar de heuvels in de verte. De oude vrouw stond in den brokkeligen leemgrond en keek met haar half blinde oogen aandachtig luisterend naar den hemel. Haar hoofd knikte zacht op haar schouders, die in den loop der tijden zorgen om veler lot gedragen hadden, als ware het erfgoed van zooveel jaren slechts een moe heen-en-weerschudden der arme menschenhersen waard.

Een hoefslag kroop langzaam achter haar aan en met krakende assen drukten zich de wielen van een boerenwagen in de voren van den weg. Toen de boer het oude vrouwtje zag, liet hij het kreupele paard stilstaan en bood aan, haar een eind mee te nemen. Hij moest haar naar de zitplaats dragen, want ze was erg zwak.

„Moedertje,” vroeg de man, toen de wagen langzaam voortsukkelde, „wat voor een slechte zoon laat je tien werst voor de stad loopen?”

„Houd je los mondwerk, vadersje!” antwoordde het oude vrouwtje boos, „mijn Fimotschka is een goede zoon, een heel goede zoon!”

WEEST MENSCH!

*Verzorgt de dieren goed!
Behandelt ze met zachtheid!
Dit zijn de leuzen thans,
Waarvan men zich met kracht wijdt.
Politie ziet scherp toe,
Dat d'arbeid van de paarden
Niet door slecht passend tuig
In 'n marteling kan ontaarden.
Sinds lang regelt de Wet,
En heusch op goede gronden,
Voor Holland's platteland
Den trek-arbeid der honden.
Na z'n gezin, is 'n boer
Zijn vee alles op aarde,
— Al denkt hij daarbij óók
Soms wel eens aan de waarde —
We maken overal
Voor dieren drinkfonteinjes
Gemaakt tot lafenis
Van grooten en van kleintjes.
De vivi-sectie is*

*Zeer velen iets bar gruwlijks
De tegenstander vecht
Tegen zooveel afschuwlijks.
Ja, voor geen geld zal men
Een biefstuk ooit aanraken,
Daar je voor zoo'n gerecht
Een koe eerst dood moest maken.
Kortom, verzorgt het dier!
Behandelt het met zachtheid!
Dit zijn de leuzen thans,
Waarvan elk zich met kracht wijdt.*

*Ik hoop nochtans daarbij
Eén ding in deze dagen:
Dat 's Wereld's Volkenbond
Heel gauw erin moog' slagen,
Dat deze leuzen óók
Gelijk wij allen wenschen,
Eens worden toegepast,
Zoo mooglijk, op de menschen.*

J. Cats Jr.

Het Vrythoff te Maastricht,
een der mooiste wandelpleinen van ons land, in de sneeuw.

die Fimok Iwanowitsch eens je zontje was...?"

De oude vrouw greep hem met haar leeren handen bij zijn arm.

„Piotr Ilfitsch,” zeide zij heesch, „wat zeg je? Ken je Fimotschka, mijn kleinen Fimotschka? Gauw, gauw vadertje, waar is hij? O Maria, ik wist, dat ik hem nog zou vinden. Vadertje, waar is mijn kleine Fimotschka?”

En de boer vertelde haastig van den stationschef van het stadje, dat hij Fimok Iwanowitsch heette en een groote man met een baard was, en hij vertelde ook, wat die Fimok Iwanowitsch van zijn moeder gezegd had.

De tranen sprongen de oude vrouw in de oogen, maar haar moede voeten sloegen de vlugge maat der hoop op de planken van den wagen. „Wat dom, och wat is mijn kleine Fimotschka toch dom!” riep zij uit. „Zeg zelf, vadertje, kan ik door een granaat gedood zijn, nu ik mijn Fimotschka zoek?” Zij schudde haar hoofd en lachte met een kort gillette om de dwaasheid van haar zontje. „Wat dom is hij toch, die lieve kleine Fimotschka!” mompelde zij.

Dat vond de boer ook en hij was er nu zeker van, dat de stationschef de bewuste Iwanowitsch was.

„Gelukkig, dat ik hem eindelijk vind, Piotr Ilfitsch,” ging de oude vrouw voort. „Toen ik hem begon te zoeken, lag er nog sneeuw en nu komt er weer bijna sneeuw en ik ben moe.”

„Lag er nog sneeuw, moedertje!” sprak de boer verwonderd. „Lag er nog sneeuw!” herhaalde hij, en die zwervens-tijd kwam hem nu onmetelijk voor, zoodat hij zwiingend nachdacht.

Spoedig rolde de wagen over de straatstenen en, toen zij aan een rood gebouw kwamen, hield de boer stil en zeide, dat dit het station was en zij nu haar Fimotschka terug zou krijgen. Toen hij echter het oudje uit den wagen tilde en op den grond zette, zakte zij in elkaar, zoodat hij haar naar de wachtkamer moest dragen.

„Ik zal je Fimok brengen, moedertje,” zeide hij, „maar die vreugde zal hem een borrel kosten, moedertje, daarvoor moet je zorgen!”

„Een heele flesch zal je hebben, Piotr Ilfitsch. O, je zult zien, dat mijn Fimotschka goed is! Gauw vadertje, gauw!”

De boer vond den stationschef in een vertrek daarnaast.

„Fimok Iwanowitsch,” zeide hij, „weet je, wie ik onderweg opgenomen heb!”

„Wel, wie kan dat zijn, Piotr Ilfitsch?” vroeg de man.

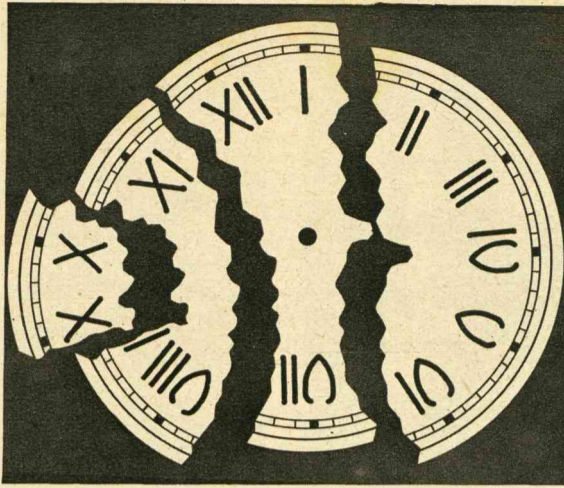
„Je moedertje, Fimok Iwanowitsch, je moedertje! Ja, kijk me maar aan. Ze is van de grens te voet hierheen gekomen, om je te zoeken! Waarachtig, het is zoo!”

„Rijk en geen geld”,

een naar den roman van E. Phillips Oppenheim bewerkt toneel-spel, waarvan de vorige week te Haarlem de première door Het Schouwtooneel gegeven werd. — Een scène uit het derde bedrijf.

De oplossing van onze prijsvraag: DE GEBROKEN WIJZERPLAAT

Hierboven vinden onze lezers de oplossing van onze in „Panorama” No. 19 van 4 November i.l. geplaatste prijsvraag: *De gebroken Wijzerplaat*. Behalve de oplossing van den auteur, waren er ook nog andere mogelijk. Een van onze lezeressen, Mejuffrouw A. Neyenhuis te Den Haag, verraste ons zelfs met *tuinlig goede oplossingen!* Daarop volgde de heer P. Frank te Piens met 9, andere inzenders met 6, 5 en 3 goede oplossingen, terwijl het aantal inzenders, dat ons één goede oplossing zond, natuurlijk in de duizenden loopt!

Er was voor deze prijsvraag dan ook zeer veel animo, en van verscheidene kanten is ons gevraagd, om nog meer dergelijke prijsvragen te geven. Een verzoek, waaraan wij natuurlijk gaarne zullen voldoen. We hebben er reeds enkele in bewerking genomen, die wij zeer spoedig onze lezers zullen voorleggen, en waaraan zij, naar wij hopen, weer gaarne en met evenveel vuur, hun krachten zullen beproeven.

De prijzen van ons prijsraadsel: „*De gebroken Wijzerplaat*” vielen ten deel aan:

Mej. A. Neyenhuis, Paulinastraat 33, Den Haag (f 5.—);
den heer P. Frank, Piens (f 2.50);
den heer Ch. van Wijk, Spui (bij Terneuzen) (f 2.50);
Mevr. v. Eck, Beeklaan 117, Den Haag (f 2.50);
den heer Victor E. J. Haas, Coornhertstr. 6, R'dam (f 2.50).

Een troostprijs, bestaande uit een fraaie gravure op oudhollandsch carton, kregen:

de heer V. J. Waagmeester, Hobbemastraat 206, Den Haag;
Mej. C. v. d. Spiegel-Keck, Landhuis „de Karperton”, Berge-meer, Bergen (N.-H.);
Christ. Jongelings-Vereeniging te Enkhuizen;
de heer M. A. v. Zanten, 's-Gravendeelsche dijk 147, Dordrecht;
Mevr. C. M. E. ten Kate-Coevoet, Broerdijk 3, Nijmegen.

Alle prijzen zijn tegelijk met dit nummer aan de prijswinnaars afgezonden.

ONS KERSTNUMMER,

dat Woensdag 16 December verschijnt, en dan aan alle kiosken en in iederen boekhandel voor slechts 22½ cents verkrijgbaar zal zijn, bevat behalve de talrijke interessante bijdragen, de fraaie, groot gereproduceerde foto's, muziek, enz., ook extra bijlagen in drie-kleuren rotogravure, waarbij een tweetal fraaie reproducties naar mooie schilderijen. Den abonnee's op „Panorama” zal voor dit bijzondere nummer niets extra's berekend worden.

Evenals andere jaren zal onze administratie zich ook dit keer wederom gaarne belasten met het zenden van een Kerstnummer naar familieleden of vrienden onzer abonnee's.

Na ontvangst van het bedrag ad. 22½ cts., verhoogd met 4 cts. voorzendingen in het binnenland, en 9 cts. voor zendingen naar het buitenland voor porto en emballage, zal zij voor een zorgvuldige verpakking en spoedige verzending zorgdragen.

Uw familieleden of vrienden zullen door Uw Kerstgroot in den vorm van dit extra nummer van „Panorama”, stellig aangenaam worden verrast!

Fimok Iwanowitsch schudde het hoofd. Maar in zijn glimlach om de onnoozelheid van den boer mengde zich iets als herinnering uit het verleden en benam hem den adem.

„Heb je verstand verloren, Piotr Ilfitsch?” bracht hij eindelijk uit. „Niemand kan van de grens te voet hierheen loopen. Dat is immers meer dan zevenhonderd werst, Piotr Ilfitsch!”

„Zevenhonderd werst?” mompelde de boer, en staarde hem aan.

Op dat oogenblik riep de oude vrouw uit de kamer ernaast de liefste namen voor haar zontje Fimotschka en klaagde, dat hij haar zoo lang liet wachten; ach, dat juist nu haar krachten haar begaven.

Fimok Iwanowitsch richtte uit een doodsbleek gelaat zijn ontstelden blik naar de deur. Daarna vloog hij weg.

„Moedertje,” hoorde de boer hem fluisteren. „Moedertje, ben je daar? Ben je er werkelijk, moedertje?”

„Fimotschka, mijn zontje Fimotschka,” snikte zij, „ik heb wel geweten, dat ik je zou vinden! O, mijn lief kind, nu ben je bij me! En je hebt een grooten baard gekregen, kleine Fimotschka, een grooten baard! Zou ik je wel herkend hebben, als dat vadertje me niet gezegd had, waar je was! Gauw Fimotschka, ik heb hem een borrel beloofd, laat hem niet wachten. O, God zegene hem en zegene jou! Fimotschka, ben je het echt? Ja, je bent het!”

„Ja, zeker ben ik het, moedertje!” snikte nu ook de man.

En de boer kreeg het te kwaad, zoodat hij haastig de kamer verliet en op zijn wagen stapte en de zweep over zijn paardje legde en wegreed.

Toen hij den volgenden dag naar huis wilde gaan, stapte hij bij het station uit. Fimok Iwanowitsch zat in den najaarsstorm op een bank en staarde naar de rails, die ver in de vale vlakte uit het gezicht verdwenen.

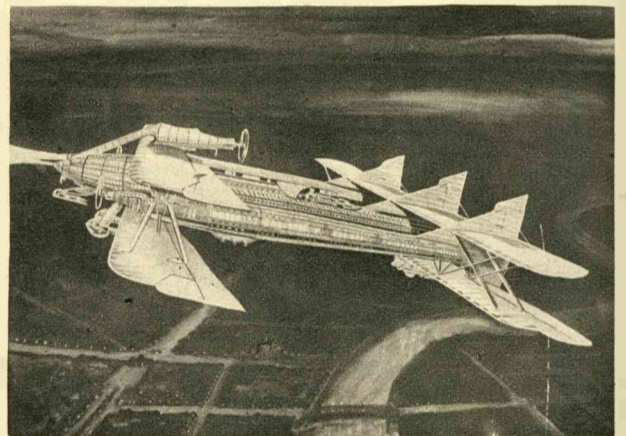
De oude vrouw was dien morgen niet meer ontwaakt.

De boer nam zijn bonten muts af en mompelde het „Onze Vader”.

Toen bleef hij nog een poosje zwiingend naast den stationschef staan, in wiens harde trekken een plechtige droefheid lag.

„Fimok Iwanowitsch,” vroeg de boer eindelijk zachtjes, „was zij werkelijk je moeder?”

„Nee, Piotr Ilfitsch,” fluisterde de man, „maar mocht ik haar dat zeggen? En, vadertje, is de ééne moeder niet gelijk de andere?”

Het vliegtuig der toekomst.

Hoe een Engelsch ingenieur zich het vliegtuig der toekomst voorstelt. Het zal een combinatie zijn van luchtschip en vlieg-machine, en een drie- à vierhonderd passagiers kunnen bergen.

De Kunst van Fotografeeren

HET MAKEN VAN DIAPOSITIEVEN EN LANTAARN-PLAATJES.

Een van de aardigste werkjes voor de winteravonden is wel het maken van lantaarnplaatjes en... het vertoonen daarvan. Een Engelsch dichter heeft eens gezegd: „The child is father of the man”, en zoo is het in vele opzichten. Wat een genot was voor ons allen toen we nog kinderen waren, n.l. het vertoonen van de tooverlantaarn, is een genot gebleven voor de volwassenen, want de projectielantaarn is eigenlijk niets anders dan een verbeterde, vervolmaakte tooverlantaarn. Maar nu zijn de fantastische voorstellingen, die ons als kind boeiden, vervangen door reisherinneringen, groepjes van bekenden en vrienden enz., die ons terugvoeren naar oogenblikken van vacantiengenot, van ontspanning, en ons die oogenblikken om zoo te zeggen nog eens doen doorleven.

Over het zelf-maken van die lantaarnplaatjes nu, wil ik het dezen keer eens hebben. Ook hen, die zich de weelde van een projectielantaarn niet kunnen veroorloven, zal dit artikeltje interesseeren, want een lantaarnplaatje is niet anders dan een diapositief, d.w.z. een positief dat men bij doervallend licht bekijkt en dat kan dienen voor vensterversiering of voor het maken van theelichtjes, lamp- of theeschermjes enz. Door vergroting kan men ze op elke maat vervaardigen.

Eerst zullen we de gewone lantaarnplaatjes behandelen. Het zijn plaatjes van 8,3 bij 8,3 en ze zijn als gewone negatiefplaten, maar veel minder gevoelig. De behandeling komt overeen met die van gaslichtpapier en geschiedt dus in de donkere kamer bij rood licht. Er wordt wel eens aanbevolen om geel licht te gebruiken, maar dit is m.i. niet veilig; wel kan het roode licht sterker zijn dan voor gewone negatiefplaten. De plaatjes kunnen op tweeërlei wijze gemaakt worden, n.l. door contactdruk of door vergroting of verkleining, dit laatste als het negatief, waarnaar ze gemaakt worden, te klein of te groot is. Van een 9 bij 12 of een 6 bij 9 negatief zullen we in den regel een contactdruk maken; bij het eerste kiezen we het beste stukje uit en bij het laatste plakken we later het ongebruikte strookje van de lantaarnplaat met een stukje zwart papier af.

Belichting. Om te leeren de belichting zuiver te schatten, is het

aan te raden altijd dezelfde lichtbron te gebruiken, op denzelfden afstand daarvan te belichten en den tijd op dezelfde wijze te bepalen. Voor het laatste is het gemakkelijk een horloge met secondenwijzer te gebruiken of te tellen op den slinger van een klok. Zij, die dit hulpmiddel niet bij de hand hebben, kunnen een zwaar voorwerpje (een looden ring, een sleutel of nog beter een ons-gewicht) ophangen aan een dun koord van een meter lengte; als slinger gebruikt, heeft dit ongeveer een slinger-tijd van één seconde. Er zijn lantaarnplaatjes van verschillende gevoeligheid in den handel. De langzame werken het gemakkelijkst en worden het meest gebruikt. Voor harde negatieven of voor portret verdienen de snelle vaak aanbeveling. Een helder, krachtig negatief geeft op een langzaam lantaarnplaatje op een halven meter afstand van een 4 Watt metaaldradlamp in 3 sec. een goed resultaat. Wat mijzelf betreft, ik werk liever op grooter afstand en belicht langer, omdat een klein verschil in belichting dan niet tot een groote fout leidt. Wetende, dat de belichtingstijd ook hier omgekeerd evenredig is aan het vierkant van den afstand, kunnen we beter op een meter afstand of nog verder belichten. Op een meter zou het dus zijn 12 sec. We leggen ons negatief in een gewoon drukraam (met niet al te sterke veeren), daarop, met den gevoeligen kant er tegenaan, het lantaarnplaatje, met als bij papier, en belichten naar mate van de dichtheid van het cliché. Het verdient aanbeveling om den eersten keer van een goed negatief een belichting in strooken te maken, d.w.z. het plaatje b.v. in vieren te belichten door met een stuk karton een deel af te dekken. We stellen dan eerst ¼ aan het licht bloot en tellen (1 M. afstand) 4 sec., dan schuiven we het karton tot de helft van de plaat op, en belichten nog eens 4 sec. en herhalen dit nog tweemaal. We hebben dan de eerste strook 16 sec. belicht, de tweede 12, enz. Nu gaan we ontwikkelen en kiezen de beste strook uit. Er wordt zoo een plaatje opgeofferd, maar de goede belichting is ineens bekend. Het negatief bewaren we en we krassen er aan den kant den belichtingstijd op, het kan dan later dienen om bij vergelijking in doorzicht den belichtingstijd voor andere negatieven te schatten. Het is niet gemakkelijk bij lantaarnplaten te zien wat de gevoelige kant is, daar er weinig verschil in glans is; ze zijn lang niet zoo dof als gewone platen. Men onthoude daarom altijd dat bij de verpakking ze twee aan twee met den gevoeligen kant tegen elkaar zitten.

Het vergrooten of verkleinen kan met de vergrootingslantaarn geschieden. Men maakt daartoe een inrichting waarmee men het plaatje tegen den muur kan bevestigen, doet hierin eerst een stukje wit karton dat precies even dik is als het te gebruiken plaatje en stelt hierop in. Zoo men een oud plaatje heeft, kan men dit met

dun papier beplakken om daarvoor dienst te doen. Het lantaarnplaatje wordt dan in de plaats van het karton of glas gezet en men maakt een proefbelichting als boven beschreven. Bij gebrek aan een vergrootingslantaarn kan men zich ook met een gewone camera behelpen. Men moet daartoe beginnen met een inlegraampje voor een 8,3 bij 8,3 plaatje in zijn chassis te leggen. Ik weet niet of die in den handel zijn, zoo niet, dan zijn ze toch met weinig moeite te maken. Men kan ook een diapositief-plaat gebruiken op de maat van zijn camera. Het negatief wordt gezet in een passende opening, die men in een kistje maakt. Onder en links en rechts van die opening zet men eenige kleine duimpjes zooals men gebruikt om elektrisch draad tegen den muur te bevestigen; hiertusschen kan men het negatief schuiven. In het kistje een electrisch licht, matglaasje tusschen beide. De achterwand van het kistje kan weglijven als men er een zwarten doek overheen hangt. De bedoeling is dat het licht alleen door het negatief valt. Het geheel wordt vóór de camera gezet en hierop scherp ingesteld, zóó dat het beeld het geheele matglas bedekt. Nu wordt het licht uitgedaan en bij rood licht een lantaarnplaat in het chassis gezet, eerst een proefbelichting gemaakt door de schuif in vier-gedeelten uit te trekken en verder zooals boven.

Het ontwikkelen geschiedt in een eenigszins verdund ontwikkelaar, voor zachte resultaten lang belichten en de ontwikkelaar slap. De plaatjes moeten in de lichten helder zijn en de schaduwen moeten alle details vertoonen. Voor helderheid voegt men broomkali toe en fixeert in zuurfixeer. Er wordt altijd nadruk op gelegd een niet kleurende ontwikkelaar te gebruiken, m.i. echter verdient een wel kleurende, zooals pyro, de voorkeur. Een bruin gekleurd lantaarnplaatje is heel wat mooier dan een zwart. Na het fixeren wordt gewoon gespoeld en gedroogd.

Het monteeren is nog een extra werkje; om beschadiging te voorkomen moeten er dekglaasjes tegen den gevoeligen kant aangebracht worden. Dit zijn precies even groote, met benzine goed schoongepoetste en volkomen droge glaasjes, die er met plakstrooken tegen bevestigd worden. Die plakstrooken zijn zwarte gomde strooken; de plaatjes worden in een daarvoor te verkrijgen klem geplaatst, de strooken met water of beter nog meteen mengsel van water en lijn bevochtigd en om de twee glaasjes heen geplakt. Op het dekglaasje worden nu nog aan een of twee heeken kleine ronde witte papiertjes, z.g. spots, aangebracht, opdat de lantaarn niet zal kunnen zien welke kant vóór moet. Bij opzichtprojectie moeten de spots naar den condensor gekeerd zijn, bij doorzichtprojectie naar het scherm.

Van Heinde en Verre

Prof. Dr. C. v. Wisselingh †

Te Groninger: is op 66-jarigen leeftijd plotseling overleden Prof. Dr. C. van Wisselingh, oud-hoogleraar in de pharmacie. Den 21sten September l.l. had Prof. v. Wisselingh zijn ambt wegens gezondheidsredenen neergelegd.

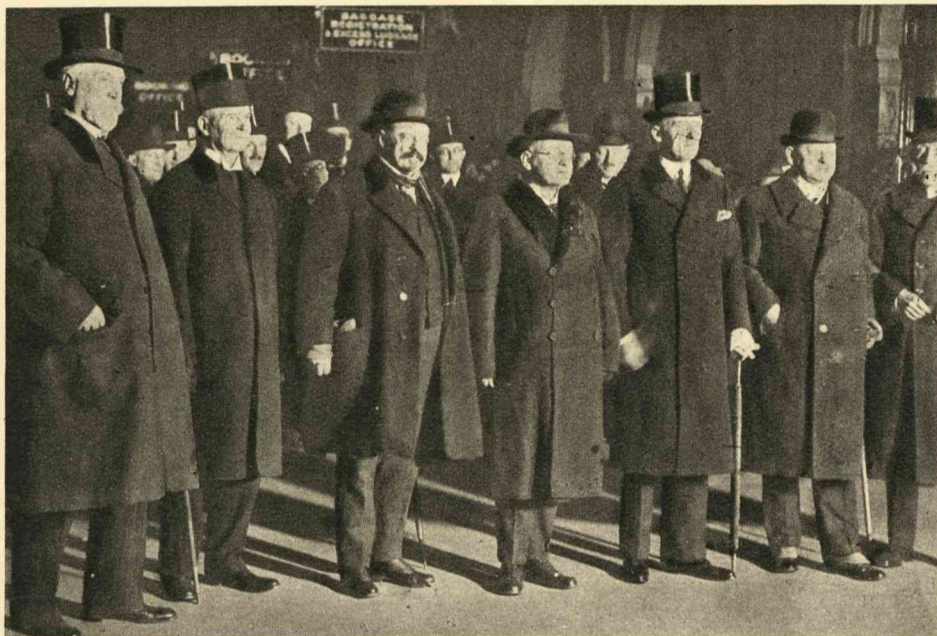
De Maatschappij tot Nut van 't Algemeen te Medemblik

herdacht* de vorige week haar 125-jarig bestaan. In verband hiermede brengen wij hierboven een foto van het bestuur, en eenige genoodigden.

De nieuwe directeur van het Academisch Ziekenhuis te Leiden.

Als zoodanig is benoemd de heer H. H. Maas, adjunct-directeur van de psychiatrisch-neurologische kliniek te Utrecht.

Het verdrag van Locarno 'geteekend

Nadat de verschillende betrokken parlementen hun fiat aan de bepalingen van het verdrag van Locarno gegeven hadden, is dit, zooals dan ook van den beginne af aan in het voornemen heeft gelegen, den eersten December l.l. in de gouden zaal van het Ministerie van Buitenslandsche Zaken te Londen door de leidende Europeesche staatslieden namens hun landen onderteekend. Wat het Verdrag eigenlijk is, weten onze lezers: het is de juridische redactie van een door 'de betrokken landen gesloten overeenkomst, waarbij vóór alles de goede wil en het wederzijdsch vertrouwen in de onderlinge betrekkingen der volkeren is tot uiting gebracht. En

als zoodanig bedoelt het te zijn de basis, waarop zich de vrede en de welvaart van ons werelddeel zullen kunnen herstellen. — Onze foto's geven, links: de aankomst der Duitsche afgevaardigden te Londen. V. l. n. r.: Lord d'Abernon (gezant van Engeland te Berlijn); Dr. Sthamer (gezant van Duitschland te Londen); VanderVelde (België); Dr. Luther (Duitschland); Chamberlain (Engeland); Dr. Stresemann (Duitschland); Moncheur (gezant van België te Londen). Rechts: Het publiek wacht voor het Ministerie van Buitenslandsche Zaken op de staatslieden, die na de onderteekening van het Verdrag naar buiten zullen komen.

Het Verdrag van Locarno wordt geteekend

1, Chamberlain (Engeland); 2, Briand (Frankrijk); 3, Benesj (Cechoslovakije); 4, Skrzynski (Polen); 5, VanderVelde (België); 6, Stresemann (Duitschland); 7, Dr. Luther (Duitschland); 8, Scialoia (Italië); 9, Baldwin (Engeland).

DE TRUC

Joe Dumbs was in een allerellendigste stemming. En geen wonder. Als beroepsinbreker met een „goede” reputatie onder de misdadigers van Londen's West-end, was hij door de afwezigheid van zijn maat Jim Mack tot werkeloosheid gedoemd.

Jim was zooveel als de hersens van hun combinatie geweest, de oogen, om zoo te zeggen, die de mogelijkheid hadden gezien van de een of andere „kraak”. Hij had de plannen bedacht, terwijl Joe slechts het instrument was geweest, die ze ten uitvoer had gelegd, die de deuren van de goed gevulde brandkasten, welke Jim op het spoor was gekomen, had geopend.

Nu, zonder Jim, die twee jaar had „op te knappen”, voelde Joe zich als een visch op het droge. Wat zijn „verdiensten” aangaat, maakte hij een beroerden tijd mee. De twee of drie inbraakjes, die hij op eigen gelegenheid had op touw gezet, waren jammerlijk mislukt.

Met zijn gezicht diep in den kraag van zijn dunne jasje gedoken, liep hij op een kouden en regenachtigen Novemberavond, door een der buitenwijken van Londen, zinnend over zijn „toekomst”. Onder al zijn medemisdadigers kende hij er niet een, met wien hij zou willen of kunnen samenwerken. En alleen . . . nu, hij had de laatste weken genoeg ondervinding opgedaan om te weten, dat dit ook niets worden zou.

Hij stond even stil om een sigaret aan te steken. De vlam van den lucifer verlichtte voor een oogenblik helder het kleine stukje van zijn gezicht, dat tusschen zijn kraag en pet onbedekt was. Het duurde slechts een seconde, maar het was toch lang genoeg om een voorbijganger — een heer in avondkleeding — de gelegenheid te geven Joe Dumbs te herkennen. De heer bleef een moment staan, en keek Joe na, die, zonder te vermoeden dat hij herkend was, doorliep.

„Als dat niet Joe Dumbs is, laat ik me hangen!” mompelde de ander. „Hij is, net de knaap, dien ik nodig heb.”

Even nog liep hij nadenkend langzaam door, keerde zich toen resoluut om en versnelde zijn pas om Joe in te halen.

Hij tikte den inbreker op zijn schouder, die zich, verschrikt, snel omkeerde.

„Neem me niet kwalijk,” zei de ander half lachend, „ik geloof dat je Joe Dumbs bent, niet?”

Achterdochtig keek de aangesprokene den vreemde aan.

„Wat gaat je dat aan?” vroeg hij toen.

„Je behoeft voor mij niet bang te zijn,” zei de ander veel-beteekenend. „Ik ben niet van de politie. Ik wou alleen maar wat met je praten. Het is niet prettig voor je, dat je je maat verloren hebt, wel?” Terwijl hij dit zei, keek hij Joe doordringend aan, en tot zijn voldoening zag hij dat zijn woorden de uitwerking hadden die hij ervan verwacht had.

„Wie ben je?” vroeg de ander, die zich niets op zijn gemak voelde en niet begreep, wat men van hem verlangde.

„Dat zal ik je zeggen. Als ik jouw geheim bewaar, zul je het mijne zeker ook wel onder je houden. Als Dick Welsh oefen ik, naar ze algemeen zeggen met tamelijk veel succes, hetzelfde beroep uit als jij!”

„Dick Welsh!” Onwillekeurig had Joe den naam luid herhaald. De vreemde keek ongerust om zich heen. Maar gelukkig was de straat verlaten.

„Ja, dat ben ik. Maar spreek mijn naam niet zoo luid uit. Er zijn er, die hem beter niet kunnen hooren! Doch ter zake. Ik ben blij dat ik je vanavond heb ontmoet. Ik heb een zaakje aan de hand, waarbij ik jou wel gebruiken kan. We zullen eerlijk samen delen!”

„Wat is het?” fluisterde Joe begeerig. Zijn geheele houding ten opzichte van den vreemde was ineens veranderd. Inplaats van achterdocht blonk er nu iets van vereering in zijn oogen, toen hij die vraag deed.

„Heb je al eens gehoord van Axef Moriss, den multi-millionnaire?” vroeg Welsh. Snel knikkend gaf de ander hem antwoord. „Nu, morgenavond om elf uur is zijn huis in Lightstreet 88 leeg. Hij zal toevallig weg zijn, en ik zal zorgen dat zijn bedienden ook foetsi zijn.”

„Het eenige waar ik jou voor nodig heb, is de safe. Ik heb geen instrumenten waarmee ik die kan openkrijgen, en naar wat ik van je gehoord heb, ben jij de eenige die in staat is haar te openen.”

Joe kreeg een kleur van trots door den openlijken lof van zoo'n grootmeester in zijn vak als Welsh.

„Er is voor een waarde van vijftigduizend pond in de safe, en als we den boel verkoopen, houden we zeker de man een twintigduizend pond over!”

Bij het hooren van deze cijfers haalde Joe diep adem. Zoo'n zaakje was eigenlijk tē mooi om waar te zijn! Zijn geluk scheen plotseling te zijn teruggekeerd. Met Dick Welsh als makker zou het heele geval feitelijk niets te beteekenen hebben. Maar toen opeens kwam weer de achterdocht in hem op.

„Je wilt me toch geen poets spelen, hè?” vroeg hij wantrouwend.

„Gebruik nu je verstand! Als ik je er wilde laten inloopen, zou ik het toch niet op die manier doen? Ik loop net zooveel risico als jij. Maar als jij je terugtrekt en mij verraadt . . .” er kwam een dreigende uitdrukking in Welsh' oogen . . . „dan zal je er spijt van hebben!”

Joe's achterdocht was op slag verdwenen.

Straat te Pompeji

Men lette op de groote steenen, die met tusschenruimten — om het wagenverkeer niet onmogelijk te maken — beide trottoirs der straat verbinden, aldus den voetgangers gelegenheid gevende om, na regen, den overkant der straat te bereiken, zonder den modderigen wagenweg aan te raken.

„Ik zal er zijn,” zei hij.

Om elf uur van den volgenden avond liep Joe Dumbs door Lightstreet. Bij nummer 88 gekomen, liep hij, de gegeven instructies volgend, regelrecht op de zware eikenhouten deur toe en schelde aan. Voetstappen weerklonken in de marmeren gang. Joe voelde zijn hart kloppen.

Een oogenblik later stond hij tegenover Welsh, die, evenals den vorigen avond, weer in avondkostuum was.

„Kom erin,” fluisterde hij. „Alles is in orde.”

„Waar zijn de bedienden?” vroeg Joe.

Welsh glimlachte. „Ze zijn, waar ze zijn!”

Vastgebonden in armstoelen zaten, alsof zij in een diepen slaap waren gevallen, de beide bedienden. Naar hun livrei te oordeelen waren het de butler en de chauffeur. Voor hen op de tafel stond een karaf en twee glazen.

„Bedwelmd,” zei Welsh, op de beide mannen wijzend.

Hij ging Joe voor naar boven, waar het geheel donker was. Maar inplaats van het electrisch licht aan te draaien, zocht hij den weg met behulp van een zaklantaarn. Ze gingen een kamer binnen.

„Daar is de safe,” zei Welsh, het schijnsel van de lantaarn op een der wanden van de kamer latend vallen. „Ik ben bang dat je bij mijn lantaarn zult moeten werken. Deze kamer ligt aan de straat, en de politie weet, dat de safe hier is.”

In het witte licht, dat de rest van de kamer in duisternis liet, onderzocht Joe de stalen deur. Het was een safe van de laatste constructie, en van het hardste staal . . . een moeilijke taak wachtte hem.

Zijn jas uittrekkend legde hij zijn boren in volgorde naast zich op den grond, terwijl Welsh zich in een gemakkelijken stoel zette in de schaduw.

Langzaam deed de boor haar werk, dieper en dieper zich

draaiend in het harde staal . . . minuten gingen voorbij . . .

Een uur reeds had Joe gewerkt en in dien tijd had hij verscheidene keeren van instrument verwisseld.

Voor het grootste gedeelte was het werk zwijsend gebeurd. Alleen af en toe had Dumbs over zijn schouder heen een opmerking tegen Welsh gemaakt over de goede kwaliteit van het gebruikte staal. Plotseling kwam er echter een uitroep van voldoening over de lippen van den inbreker. Hij nam een stalen pen met een omgebogen einde, en duwde die in het geboorde gat. Men hoorde een zacht klikken, en de deur van de safe ging langzaam open . . . Maar op hetzelfde oogenblik gebeurde er iets heel onverwachts. De kamer was ineens in hel licht gezet.

Joe veerde overeind en keerde zich om. Hij uitte een vloek en waggelde, terwijl de stalen pen uit zijn hand viel. Voor hem zag hij drie mannen met een revolver in de hand. Twee waren hem onbekend, de ander was Welsh. En deze was het die tegen hem sprak:

„Het spijt me, dat ik je die poets gebakken heb, Dumbs. Maar we konden aan de verleiding geen weerstand bieden.”

Met inspanning van al zijn krachten wist Joe zich te beheerschen en kon hij vragen: „Wat beteekent dat? Wie ben je? Zijn jelui rechercheurs?”

Maar Welsh schudde zijn hoofd.

„Heelemaal niet,” zei hij lachend. „Laat me even voorstellen. Dit is mijnheer Axef Moriss, de eigenaar van dit huis. Mijn andere vriend is mijnheer Dorth. Ik ben de privé secretaris van mijnheer Moriss. Ik kan je verzekeren dat we allemaal genoten hebben van de meesterlijke wijze waarop je de safe hebt geopend!”

Op dit oogenblik begreep Joe Dumbs pas, hoe hij er ingeloopt was. Zijn gelaat werd rood van ingehouden drift, nu hij inzag dat al zijn inspanning voor niets geweest was. Hij wilde juist wat zeggen, toen de millionaire, zijn gedachten blijkbaar radend, hem een glas wijn toeschoof en zei:

„Daar zul je wat van opknappen, Dumbs. Het spijt me ook, dat we je er zoo hebben laten inloopen, en ik hoop dat je het ons niet kwalijk zult nemen. Mijn secretaris heeft het uitgedacht. Hij dacht terecht dat het me een buitengewoon genoeg zou doen om, gezeten in mijn eigen kamer, te zien, hoe een inbreker mijn safe zou openen terwijl hij dacht dat ik niet thuis was. Het heeft me inderdaad geamuseerd. En bovendien heb ik er nog een kleine weddenschap mee gewonnen van mijnheer Dorth. Ik beweerde namelijk dat mijn safe niet bestand zou zijn tegen de moderne inbrekerswerktuigen, terwijl hij — hij is een van de directeurs van de firma die de safe gemaakt heeft — zei, dat dit wel zoo was. En nu heb ik vijftig pond gewonnen. Ik wilde ze graag aan jou geven voor je moeite. Alsjeblieft!”

Mijnheer Moriss overhandigde den nog altijd verbaasden Joe een bundeltje bankbiljetten. Met een handige beweging deed hij ze in zijn zak verdwijnen. Vijftig pond, als je op twintigduizend hebt gerekend, is een tegenvaller . . . maar in ieder geval was hij toch nog blij de vijftig gekregen te hebben.

Een laatsten spijtigen blik op de safe werpend, verliet hij de kamer, begeleid door den secretaris van den millionaire.

Den volgenden dag stonden de couranten vol van een brutale inbraak, die had plaats gehad in het huis van mijnheer Axef Moriss, die in Schotland vertoefde. Des morgens had de politie de inbraak ontdekt. Alle gelds- en andere waarden, die de safe bevatte, waren verdwenen.

De politie was den dader of daders echter reeds op het spoor, want op de deur van de safe waren vingerafdrukken gevonden van Joe Dumbs.

Toen Joe Dumbs dit las, steeg het bloed met golven naar zijn hoofd! De drie anderen waren dus heelemaal niet degene geweest voor wie ze zich hadden uitgegeven, maar ze waren net als hij, ook inbrekers. Ze hadden hem eenvoudig het werk laten doen, terwijl zij met den buit ervan doorgegaan waren!

En de politie was hem op het spoor! Natuurlijk, het was nu makkelijk genoeg om te ontdekken dat hij de safe had geopend. Hij had immers geen enkele poging gedaan om de afdrukken van zijn vingers, zooals hij anders altijd deed, weg te nemen!

Hij begreep, dat het nu voor goed uit was met zijn geluk! Hij voelde naar het bundeltje bankbiljetten in zijn zak. Ze waren zuur verdiend!

Links:

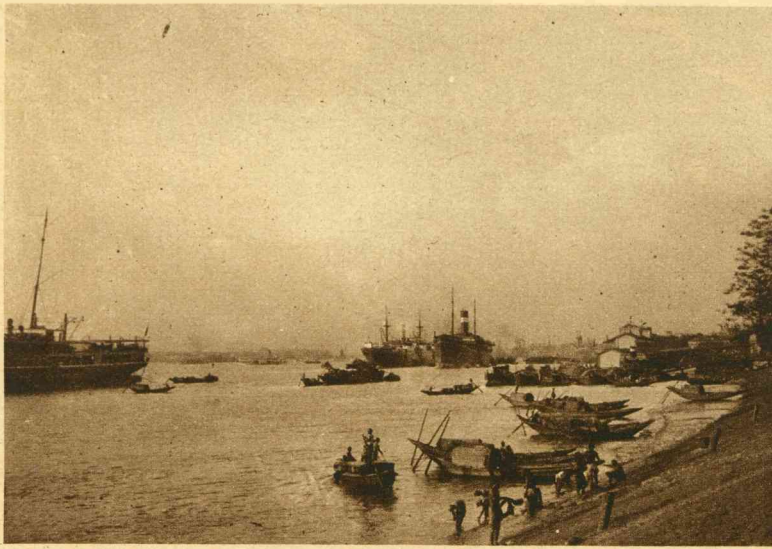
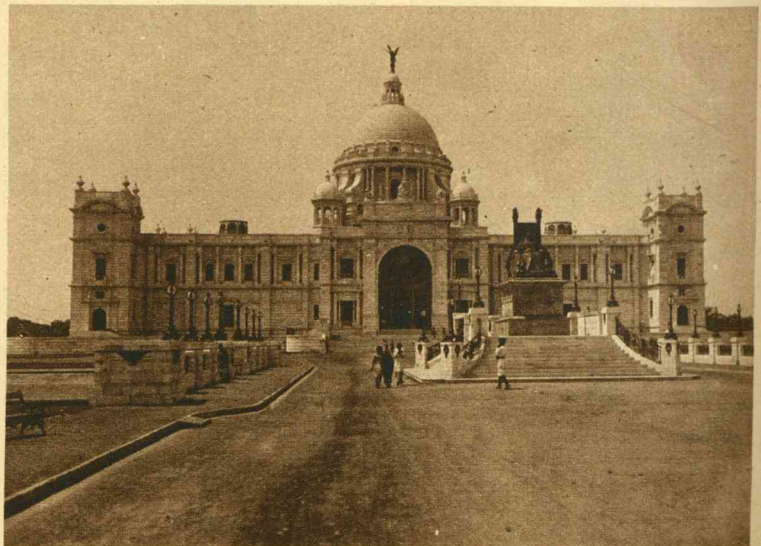
Kijkje in de haven te Calcutta

De rivier op de foto is de Hoogkly, een der vele armen, waarmede de Ganges zich in de Golf van Bengalen stort, en welke samen de Gangesdelta vormen. Men lette ook op de eigenaardige woonprauwen op den voorgrond.

Rechts:

Victoria Memorial te Calcutta

Dit gedenkpaleis, gesticht ter nagedachtenis aan de Queen-Empress, is geheel van wit marmer opgetrokken. In den Dom verheft zich een prachtig marmeren standbeeld van koningin Victoria als jonge vrouw. Vóór het Memorial ziet men het groote bronzen standbeeld der vorstin op een hoog voetstuk. De bouwsom van 7.500.000 roepies, werd geheel uit giften bijeengebracht. Op zijn reis door Engelsch-Indië heeft de tegenwoordige Prins van Wales het Memorial geopend.

DE AUTOGIRO VAN JUAN DE LA CIERVA

Zij steunen en zij hijgen,
Zij kunnen elkaar niet krijgen,
Al op het luchtig ronde pad....
Raje-raje wat is dat?!

Het raadselrijmpje hierboven, dat u vermoedelijk hebt gelezen, herinner ik mij uit mijn kinderjaren. Wat dit nu uitstaande heeft met een vliegtuig, met een uitvinding op het gebied der verovering van het luchtruim, met de Autogiro van den Spanjoel *de la Cierva*, wordt u, naar ik wedden wil, niet veel duidelijker als ik u de oplossing van mijn raadseltje geef:

Juan de la Cierva.

Vier Molenwieken.

Wil ik u uit den droom helpen?

Als ik van een Spanjaard hoor, verschijnt voor me de Ridder van de Droeve Figuur Don Quichotte, vechtend tegen windmolens... Degenen, die het

vliegprobleem willen oplossen door middel van Helicoptères, worden nog maar al te vaak bij Cervante's held vergeleken... en... of nu het spel zoo spreekt... daar zou een Spanjaard de lang gezochte Helicoptère eindelijk gevonden hebben!

Het is anders.

De Autogiro, die thans in Engeland door kapitein Courtney wordt „in”-gevlogen, is allermintst wat zoowel buiten- als binnenlandsche pers er van vermelden: een Helicoptère.

De „vak”-bladen weten dan ook wel beter: wij hebben hier te doen met een uitvinding die dáárin bestaat dat de vlieg-

tuigvleugels bij de Autogiro werden vervangen door vier „wieken”, die al wentelend om een vertikale as dienst doen als „draag”-vlak.

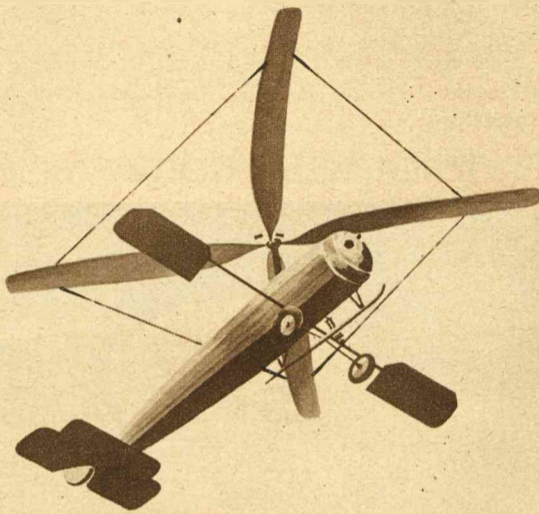
Wij zouden thans, als oplossing van mijn raadseltje, ook kunnen zeggen:

De vier wieken van de Autogiro, van den... „Vliegende Molen”.

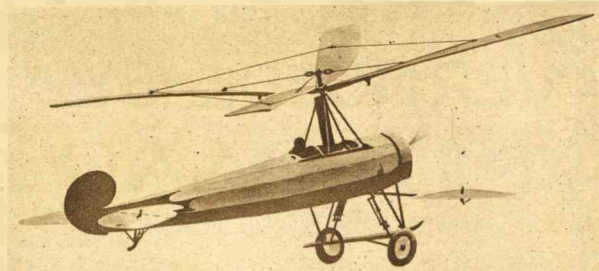
De vier wieken van de Autogiro worden niet „direct” door motorkracht bewogen, maar „indirect”.

Evenals een gewone ééndekker heeft de Autogiro een gewonen vliegtuig-romp met vooraan een door motorkracht voortbewogen „trek”-schroef; wordt die schroef aangeslagen, zoo heeft de Autogiro, evenals elk „ouderwetsch” vliegtuig een aanloop te nemen... onder het rollen vangen nu de vier „wieken” wind, vangen aan te draaien... Doen zij dat met voldoende snelheid, zoo fungeeren de vier wieken tezaam als één draagvlak... de Autogiro laat los... „vliegt”.

De voordeelen van de Spaansche uitvinding zijn niet gering te schatten; om „los” te komen is een zeer korten „aanloop” met betrekkelijk zeer geringe snelheid voldoende. Bij motor-panne of vol-plané (een daling met stilstaanden motor) werkt het wentelend draagvlak als „valscherp”,

De „Vliegende Molen”, van onderen gezien.

De Autogiro, van terzijde gezien.

waardoor bij weinig windsnelheid bijkans „vertikaal” kan gedaald worden.

Slaagt *de la Cierva* er in een Autogiro te construeeren, die de thans gevraagde en voor practische doeleinden benodigde commercieele snelheid in het zwerk weet te bereiken, zoo verdient deze Autogiro verre de voorkeur boven de thans gebruikte één- of meer dekkers: het zou geen kostbare vliegvelden vragen, die wegens hunne uitgestrektheid ook te ver buiten het stadsverkeer gelegen zijn.

De Autogiro moge dan al niet de lang verwachte en door niet ziende-blind-zijnden met ongeduld verbeide Helicoptère zijn, als „overgang” van gevleugelde tot vleugellooze machine heeft zij niet te onderschatten betekenis. Zagen Spanje, waar *de la Cierva* gedurende een twintigtal jaren proeven nam, eerst te Madrid in het aero-dynamisch laboratorium van Cuastro-Vientos, daarna op de vliegvelden in zijn vaderland, of Frankrijk, waar hij later debuteerde, bedoelde betekenis niet in... voor rekening der Engelschen staan thans drie Autogiro's op stapel.

Zooals de Autogiro thans nog is mag de constructie nog vrij primitief genoemd worden; ter bewaring van het evenwicht zijn nog een paar „ailérons” benodigd, die het toestel nog een onbeholpen voorkomen geven en bij een eenigszins gemouventeerde landing noodwendig „stukken” moeten geven.

Juan de la Cierva heeft echter de mogelijkheid aangetoond dat een wentelende schroef, op vertikale as, uitstekend als „draagvlak” functionneert... Slaagt hij er in zijn schroefbladen zóó te construeeren dat ze, „direct” door motorkracht bewogen, als „trek-schroef” dienst doen en zijn vliegtuig „verticaal” omhoog werken zoo is de Autogiro geworden tot wat ze nog niet is... maar worden kan... Helicoptère.

W. POTTUM

TOEN DE WINTER KWAM....

Het Gein bij Abcoude in de Sneeuw

VERMOEDENS VAN MISDAAD

door JERMYN MARCH

Geautoriseerde vertaling uit het Engelsch.

21)

De Carovitsch dynastie is altijd ongelukkig geweest," zeide zij somber. „Het eerste begin van Koning Nicolaas' regeering werd verduisterd door dat ongelukkige voorval — dien vreeselijken bomaanslag op den dag van de opening van het Parlement. Het was slechts zes maanden na het huwelijk van den koning; en het bloed van een van de heeren van het gevolg spatte over de japon van de koningin en over zijn uniform. Arme zielen! Hij was toch zoo'n goede man, Nicolaas II. Een goede man en een slecht koning. Die twee dingen gaan zoo dikwijls samen. Als alles achter ons ligt, kunnen we zeggen dat er meer lijden wordt veroorzaakt — aan hen zelf en aan anderen — door dwazen dan door schurken."

„Was Nicolaas een dwaas?" vroeg Warriner nadenkend. „Misschien een idealist. Hij had in ieder geval een goeden smaak; hij had een brillante vrouw getrouwd. Was zij niet een Poolse? Mijn gastheer toonde me een prachtig portret van haar — het origineel hangt nu nog in de schilderijen-galerij van het paleis, op verlangen van Michael, die de herinnering aan zijn voorgangers bijzonder in eere houdt; of hij eigenlijk niet meer of minder verantwoordelijk was voor de heele ellendige geschiedenis, de duivel en zijn eigen partij mogen het weten. Het is een erg mooi portret, dat in het paleis; maar het andere, dat mijn vriend cadeau had gekregen van den schilder, is veel treffender. Het vertoont haar in de japon die zij droeg op den dag van den bomaanslag, het witte satijn bespat met bloed. Een afschuwelijk tafereel. Het maakte toen buitengewonen indruk op me..."

Hij zweeg, als werden zijn gedachten plotseling onderbroken. Tusschen de bladen van het tijdschrift kwam het beeld op van de ongelukkige koningin Militia van Sarcovia.

Blanche kwam ook in het gesprek.

„Is toen niet de heele koninklijke familie vermoord door de revolutionairen? De schurken sneden ze in stukken en staken daarna het paleis in brand. Ik meen me te herinneren, dat er een gerucht was, dat de koningin ontsnapt zou zijn aan de slachting. Heeft men dat niet langen tijd gedacht?"

Mrs. Carmichael schudde het hoofd.

„Niet lang echter," zeide ze met klem. „Alleen heel in het begin, tot de menschen beseften, dat het onmogelijk was. De geruchten waren in omloop gebracht, toen ze het paleis doorzocht hadden en de onherkenbare overblijfselen van lichamen gevonden hadden, zonder echter eenige sporen van juweelen te vinden, die de koningin toentertijd zou hebben gedragen. Het goud en het zilver, waar ze in gezet waren, moest gesmolten zijn door het vuur, maar de steenen, — die bijzonder groot waren — zouden bij de lichamen hebben moeten gevonden zijn."

„En werden ze nooit gevonden?"

„Zelfs geen snipper; en om een zeer goede reden. Een van de moordenaars heeft de lijken bestolen, voordat hij ze achterliet. De koningin is wel degelijk dien nacht in het paleis omgebracht — er is geen twijfel mogelijk — met haar echtgenoot en hun twee kleine kinderen!"

„Het is bijna onmogelijk om te gelooven, dat menschen zulke wilde beesten kunnen zijn — zulke koudbloedige monsters," zeide Blanche. „Die arme kleine kinderen."

Er was een toon van diep medelijden in haar stem, een ongewone teederheid, die Jim Warriner bij iedere andere gelegenheid prettig zou hebben aangedaan. Gedurende de laatste weken had hij dergelijke teekens van haar karakter met vreugde begroet. Maar nu hoorde hij haar zelfs niet. Zijn bedachtzame oogen hadden den zachten blos, die Mrs. Carmichael's wangen kleurde, toen ze sprak, opgemerkt, de strakke uitdrukking van haar schrale, bleeke gezicht en den rusteloozen angst, waarmee haar dunne vingers de bladen van de courant verkreukten.

Toen gingen zijn gedachten terug naar iets, dat in hoegenaamd geen verband met haar scheen te staan, het portret, dat achter een gordijn hing in een oud kasteel in Sarcovia. Hij zag het vóór zich — de beval-

lige gestalte, de trotsche houding van het kleine geadiëemde hoofd, het prachtige, bleeke gelaat met de betoverende amber-kleurige oogen en den rooden, frisschen mond. Voor zijn geestesoog zag hij het collier van groote parels om haar tengeren hals hangen, den glans van een grooten smaragd aan haar ongehand-schoende hand... Daarna veranderde het portret langzamerhand. Het veranderde naar het beeld van een meisje, dat in een Engelschen tuin stond, haar japon bezaaid met rozeblaadjes — bloed-roode spatten op de witte japon...

Dezelfde ring, dezelfde parels. Alleen de diadeem flonkerde niet tusschen het zwarte haar.

Jim Warriner balde onwillekeurig zijn vuist, een plotselingen uitroep weerhoudend. De beelden verdwenen. Daar naast hem, oud, zenuwachtig, onnaspeurlijk, zat Mrs. Carmichael, die ernstige, nauwgezette Schot-sche vrouw, die met eeden bijna en met koortsige beslistheid ontkende dat, wat zij wist de verbazingwekkende waarheid te zijn — wat zij sedert zestien lange jaren geweten had...

De schok van de vreemde ontdekking deed hem bijna zuchten.

„Nerveus?" zeide hij tot zichzelf, terwijl hij haar aanstaarde. „Goede Hemel! Geen wonder, dat zij zenuwachtig is!"

BEROEMDE BEELDHOUWERKEN

Jeugd in steen: buste van een lachend jongetje, naar het origineel van Donatello, een Italiaansch beeldhouwer, die omstreeks 1386 te Florence werd geboren en aldaar 13 December 1466 overleed.

HOOFDSTUK XI.

De laatste dag op de Ariadne was ook de eenige met slecht weer.

Een natte wind en een deinende zee maakten dat Mrs. Carmichael naar haar hut ging, maar de anderen bleven aan dek. Helen zat onder het dekzeil tusschen haar gastheer en Sir Denys. Gedurende de laatste dagen was het aan ieder duidelijk geweest, dat zij zorgvuldig een tête à tête met dezen laatste vermeden had.

De twee mannen zeiden zoo nu en dan een woordje terwijl ze rookten, maar Helen zweeg. Zij rookte nooit en zooals ze in haar dekstoel zat, de handen gevouwen in haar schoot, zag ze er moe uit, in weerwil van de kleur, die de wind haar wangen gegeven had.

Blanche merkte het op. Jim Warriner en zij hingen over de leuning juist buiten het gehoor van het drietal. Dit was een dag, dien Blanche eigenlijk het prettigst vond op zee. Ze hield van de beweging, die het jacht maakte en den koelen wind en den regen in haar gezicht. Zooals ze daar stond, haar witten regenmantel tot haar kin toegeknoopt, haar voeten stevig op het dek geplant, werd ook de man, dienaar naast haar stond, aangegrepen door haar genieten; en hij werd bekoord door de betovering van haar verblijdende nabijheid.

„Ik ben ongerust over die twee," bekende zij hem, met een lichte beweging van het hoofd, waarmee zij haar bedoeling kenbaar maakte.

„Welke twee?" vroeg hij sloom.

Ze maakte een half schertsende, half ongeduldige beweging.

„Ik geloof, dat U dat nog moet vragen," zeide zij. „Maar U weet best, wat ik bedoel. Ik ben niet ongerust over Mr. Danvers."

De vriend van Simon Danvers glimlachte.

„Neen," zeide hij droevig, „dat zou ik ook niet denken."

Blanche scheen hem nauwelijks te hooren. Ze staaarde neer op de schuimende golven, met rimpels in haar gewoonlijk zoo effen voorhoofd.

„Dat meisje is bezig mijn armen Denys hopeloos ongelukkig te maken," zeide zij na een oogenblik; maar er was meer verwarring dan beschuldiging in haar stem. Ze was begonnen van Helen te houden, er was zooiets liefelijks in den eerlijken eenvoud van het meisje; en de houding van „grande dame" was zoo pikant bij een zoo jong schepsel, dat daarbij zoo graag vriendschap sloot. Blanche's vroegere tegenwerpingen om Helen Carmichael als schoonzuster te krijgen, waren geheel verdwenen. „Er is iets, dat ik niet begrijp," ging zij door, „maar was het ook is, het maakt haar even ongelukkig als Denys. Ze is niet dezelfde, als toen zij aan boord kwam. Zou haar moeder tusschen die beiden gekomen zijn, denkt U?"

Warriner haalde zijn schouders op en zeide niets. Het was precies, wat hij ervan dacht.

„Ik kan het haast niet gelooven," beantwoordde Blanche haar eigen vraag. „Wat ter wereld zou zij tegen Denys kunnen hebben? Is een Berrick van Merrowby niet even goed als een Carmichael — van nergens vandaan?"

Jim Warriner was op het punt om te spreken, — over wat hij zelf geloofde, dat hij wist — en haar half booze, half schertsende protest te beantwoorden op een vrij verbazingwekkende manier, maar hij zweeg. En zij nam zijn zwijgen aan als toestemming.

„Misschien hebben zij gekibbeld," voegde zij eraan toe, „maar ik begrijp niet, waarover ze gekibbeld zouden kunnen hebben. Helen schijnt me niet het meisje te zijn dat boudeert over misverstanden en ruzietjes en dergelijke. Denys is de meest goed gehumeerde man ter wereld. Een andere man zou het niet dulden, om zoo door haar behandeld te worden, hij zou eischen het uit te praten..."

„Ik geloof, dat hij dat gedaan heeft," zeide Warriner. Een gesprek tusschen de twee, gisteren, dat hij toevallig gehoord had, had hem gesterkt in zijn overtuiging dat Denys, al was hij ook goed gehumeerd, niet een jonge man was zonder ruggegraat, die met zich liet spelen, zonder tekst en uitleg te vragen.

„Ben ik gemeen geweest?" (Dat had hij gehoord in Helen's zachte stem.) „Het spijt me heel erg; ik heb het niet zoo bedoeld..."

Het was duidelijk, dat ze geagiteerd en ongelukkig was geweest; maar haar verdediging was dezelfde als van alle vrouwen.

Hij had een glimp van Denys Berrick's gezicht gezien, terwijl zij dit zeide, en hij had bemerkt, dat deze er ook niet inliep.

Blanche schudde haar hoofd.

„Als hij dat gedaan had, zou alles weer in orde zijn," zeide zij ongelooft. „Het is niet mogelijk, dat er een hindernis zou zijn, die niet zou kunnen genomen worden, als zij beiden verstandig waren."

„Zijn verliefde menschen ooit verstandig?" vroeg Jim Warriner.

„Ik zie niet in, waarom niet," zeide zij, maar zij bloosde. „Ik had altijd gedacht, dat als Denys eens verliefd werd, dat het dan op een eerlijke manier en recht-door-zee zou zijn."

Weer werd haar metgezel getroffen door de ironie van dit alles. Indien ooit een man zijn zinnen gezet had op een vrouw, die hij op eerlijke en verstandige manier het hof zou maken, dan had Denys Berrick, toen hij verkoos, om tot over zijn ooren verliefd te worden op het prachtige, door een tragedie overschaduwde meisje, dat zich Helen Carmichael noemde, te dien opzichte een geheel verkeerde keuze gedaan.

Hardop zeide hij:

„Ik heb niet erg veel verstand van die dingen; maar ik heb altijd een idee gehad, dat vrouwen de liefde bezien als een soort krankzinnigheid, die door den hemel gezonden wordt, en die volkomen in strijd is met logica en gezond verstand; en dat, indien dit niet zoo was, het te kort deed aan haar idealen, en zij er niets meer van wilden weten."

Hij sprak aarzelend, en ernstig; hij geloofde eerlijk, dat hij zelf niet in staat was, om tot die goddelijke krankzinnigheid te geraken, die hij dacht, dat alle vrouwen wenschten. Het zwervende, eenzame leven, dat hij jaren lang tevreden geleid had, scheen hem een waarborg te zijn, dat hij nooit verliefd zou kunnen worden.

(Wordt vervolgd)

UIT HET VOLLE LEVEN

Gerard van Hulzen,

schrijver van o.a. „Getrouwd“, „Een Vrouwenbiecht“, „De man uit de Slop“, „Wrakke Levens“, „In hooge Regionen“ viert een dezer dagen zijn 35-jarig jubileum als letterkundige. Een comité van vooraanstaande personen heeft zich gevormd, om hem te dier gelegenheid te huldigen.

H. M. de Koningin en de Wintersport

Woensdag 1.1. heeft H.M. de Koningin, vergezeld van H.K.H. Prinses Juliana, een arretocht gemaakt in de omgeving van Apeldoorn. Onze fotograaf wist het moment van het afrijden van het Paleis Het Loo op de gevoelige plaat vast te leggen.

Links:

„Jantjes Reis naar Speelgoedstad en Luilekkerland“

Zondagmiddag 6 December gaf het Vereenigd Tooneel, Directie Verkade en Verbeek, in den Stadsschouwburg te Amsterdam de eerste voorstelling van de kindersprookjesrevue „Jantjes Reis naar Speelgoedstad en Luilekkerland“. De tekst der revue is van Betsy Ranucci-Beekman; de decors en costuums zijn ontworpen door Rie Cramer. — Een aardige scène.

Rechts:

Ten gevolge van de gladheid

reed Donderdagmorgen 1.1. een petroleumtankwagen in de Keulse Vaart te Amsterdam. Bij de pogingen het gevaarte op het droge te brengen, verloor de brandmeester W. de Vries (zie inzet) helaas het leven.

G. Dekker.

Den 1sten December vierde de heer G. Dekker, commies-chef der afdeling Militaire Zaken en Verkiezingen ter Secretarie te Amersfoort, zijn 40-jarig ambtsjubileum.

De strenge vorst

Hoe druk het Zondag 1.1. was op den Vijver in het Haagsche Bosch.

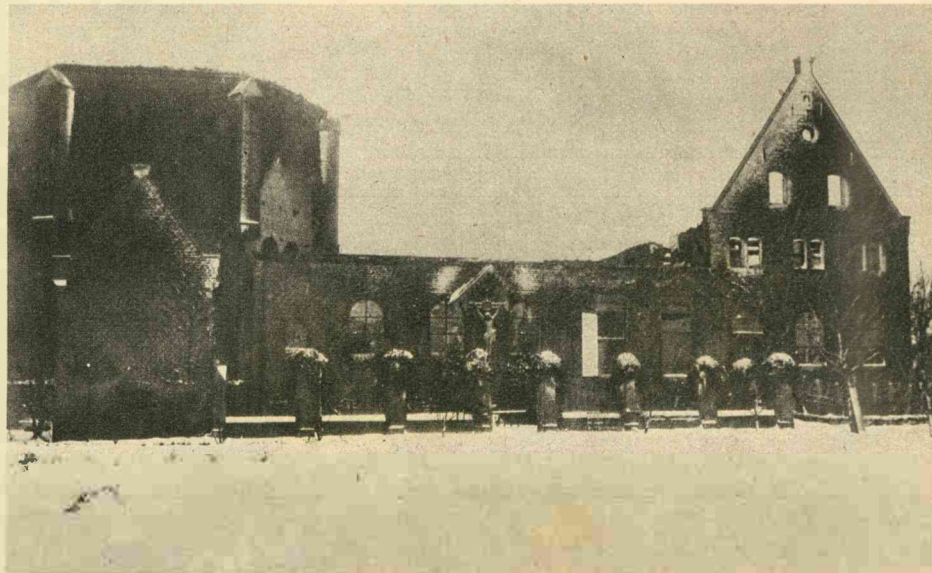
Ds. J. W. Gunst

te Woerden, hoopt den 13en December a.s. zijn 40-jarig ambtsjubileum te vieren.

De ontruiming van de Keulse zone

Een aartige foto, door onzen correspondent gemaakt tijdens het vertrek van een afdeling Engelsche soldaten uit Keulen. Het afscheid blijkt hun niet zwaar te vallen!

Het klooster en de kerk der Paters Franciscanen te Venray

is de vorige week door brand verwoest. Talrijke kostbare handschriften en oude drukken, die in de bibliotheek van het klooster berustten, zijn eveneens een prooi der vlammen geworden. — De ruïne van het gebouw

ONZE DAMES-RUBRIEK

ONDER REDACTIE VAN AMY VORSTMAN-TEN HAVE

Het ware Tehuis.

Menig jonggetrouwd echtpaar, dat er wonder boven wonder in geslaagd is, een huis te huren, en dat dolverrukt met al de nieuwe aanwinsten en de praktische tenuitvoerlegging van langgekoesterde ideeën, vol vuur aan den gang trekt met „inrichten”, beseft niet ten volle, dat een keurig, naar den eisch ingericht huis, maar al te dikwijls geen tehuis is.

Zoo heelemaal in het begin, als de opwinding over al het nieuwe het jonge paar nog in een durende verrukking houdt, dan is het nog niet dadelijk met zekerheid te zeggen of het huis ook een werkelijk tehuis zal worden.

Eerst als de verblindende glans van het nieuwe volderd is in den warmen schijn van het durende geluk, dan eerst kan de vraag beantwoord worden of het huis, dat met zooveel liefde werd ingericht, ook een waarlijk tehuis is geworden.

Een tehuis ontstaat langzaam, het groeit met het gezin mede, het is als het ware de uitkomst en het resultaat van de zorg, de liefde en de energie van hen, die het opbouwen.

De architect, die het huis bouwde, neemt geen enkele verantwoordelijkheid op zich, de winkelier, die de meubelen leverde, heeft geen belangstelling meer voor het tehuis, dat hij heeft helpen inrichten, zoodra de bij hem bestelde meubelen zijn afgeleverd . . . en betaald.

Als aan de uiterlijke eischen voldaan is . . . dan eerst begint het gronden van het tehuis, en op de jonggehuwen rust deze taak en op niemand anders.

Evenals de man, die klaagde, dat hij door al de boomen niet in staat was het bosch te zien — evenzoo staren velen zich zoo lang blind op het uiterlijke aanzien van hun huis, dat zij daardoor het zooveel gewichtiger gedeelte, het tehuis dat in dat huis moet ontstaan niet meer zien.

Middagjapon van beige popeline gegarneerd met plissé's van roestbruin crepe georgette aan taille, mouwen en schoot.

Er zijn menschen, in wier huizen wij ons opgewekt en blij, gelukkig en tevreden gevoelen, zonder schijnbare oorzaak. Wij krijgen een gevoel van hier-zou-ik-wel-altijd-willen-blijven.

Dat zijn de echte tehuizen, daar, waar stille diepe genegenheid, offervaardigheid en liefde heerscht, daar waar ieder naar zijn beste weten en kunnen bijdraagt tot het geheel, dat is het soort omgeving, waar angst, zorg en verdriet als vanzelf van ons af schijnen te vallen zoodra wij er den drempel van hebben overschreden.

Zóó moet ons huis zijn: een tehuis voor onze kinderen, een tehuis, waarvan vrienden kunnen zeggen: ik heb mijn eigen tehuis verlaten en ik heb hier een tweede tehuis gevonden.

Nuttige wenken voor de huisvrouw.

Borduursel. Men wascht gekleurd zijden borduursel op linnen het best in een afgekoeld aftreksel van houtzeep, vermengd met eenige druppels terpentijn.

Het is raadzaam, om kleeborstels telkens na gebruik tegen een schoon papier af te wrijven, hetwelk men met een hand tegen den scherpen kant van een tafel houdt en wel zoo lang, totdat het papier, dat men bij het reinigen steeds verschuift, geheel schoon blijft.

Cretonne. Wanneer men niet geheel zeker is of de cretonne wel waschecht is, doet men het best haar te wasschen in koud water, waarin een weinig groene zeep is opgelost. Na het uitspoelen legt men de cretonne 10—12 uren in verdunnen azijn, drukt de stof daarna voorzichtig uit en droogt ze plat uitgelegd op den grond. In de buitenlucht opgehangen, zou de kleur zeer zeker verschieten.

Aphorismen

Terwijl de mensch vroeger als een lichamelijk en geestelijk onbeweegbare verschijning beschouwd werd, die wel op haar manier volmaakt, maar niet veranderd kon worden, weet men nu, dat hij in staat is zich te veranderen.

Volkomen waardeering van anderen is het gevolg van een volkomen ontwikkeling van ons zelf.

Een origineele parapluie-bak.

Onze afbeelding laat een werkelijk zeer ongemeenen parapluie-bak zien, die vervaardigd wordt van een stevige ton.

Bij den kruidentier kan men ongetwijfeld wel een dergelijke ton machtig worden voor luttele kwartjes.

Men kan de ton van binnen en van buiten donkerbruin beitsen, in de was zetten en er koperen banden om laten leggen.

Veel aardiger is het echter om de ton in een frissche heldere kleur met ripolin te verven, bijv. van binnen zwart en van buiten oranje-rood, afgezet met zwarte banden. Men kan de eventuele reuten of spleten tevoren met wat stopverf dichtten. Aanbeveling verdient het om van binnen op den bodem een zinken bakje te zetten, dat men op de maat van het bodemoppervlak heeft laten

maken. Wanneer men dit verzuimt, zou het hout door het afdruipe water spoedig gaan rotten.

Galon. Goud-galon reinigt men met een in warmen wijngeest gedoopten borstel. Een ander middel is, het galon om een met linnen overtrokken mangelrol te winden en het met lauwwarm water en zeep zóó lang te wasschen, totdat het geheel schoon is. Hierna spoelt men het in schoon water uit, haalt het door suikerwater, vermengd met een weinig saffraan, en perst het tusschen papier half droog. Zilvergalon wordt op dezelfde wijze behandeld, met dit onderscheid evenwel, dat men bij het suikerwater geen saffraan voegt.

Bierlekken in zijden of wollen stoffen verwijderd men door een mengsel van $\frac{1}{2}$ water en $\frac{1}{2}$ spiritus.

Cocosmatten reinigt men door ze af te borstelen met zeepwater.

Courantenpapier als voorbehoedmiddel. Couranten worden nimmer door motten opgegeten, daar de drukinkt zoo goed als kamfer werkt. Daarom is het ook aan te bevelen, om oude couranten onder de tapijten te leggen, ten einde het voortwoekeren der motten tegen te gaan. Ook doet men goed, met pelerijen, laken en dergelijke stoffen in courantenpapier te wikkelen. Daar het courantenpapier geen lucht doorlaat, is het tevens uitermate geschikt tot gebruik van artikelen, die luchtdicht bewaard moeten worden. Een stuk ijs in een pot water zal den nacht over zelfs gedurende den warmsten zomer niet smelten, wanneer de pot geheel en al in courantenpapier gehuld is.

Flanel moet bij het wasschen niet gewreven maar uitgedrukt worden. Men gebruikt er witte zeep voor.

Door zelf een schoon hoog-zedelijk en bezadigd leven te leiden spreekt men het best tot de kinderen en dezen zijn voor deze voorbeelden even ontvankelijk als zij onvoelig zijn voor de duidelijkste leeringen.

Als we een vriend zelf over de een of andere tekortkoming spreken, wegen wij onze woorden als op een goudweegschaaltje; wij zoeken naar de zachtste termen en leggen al onze liefde in onze stem, onzen blik. Maar hoe zelden gebeurt dit als we er anderen over spreken.

Wintermantel van goudbruin velours met ingezette zijstikken. Kraag, manchetten en zijstikken zijn afgezet met blond Teebont. Hierbij wordt een coquet bruin vilten trotteur-hoedje gedragen.

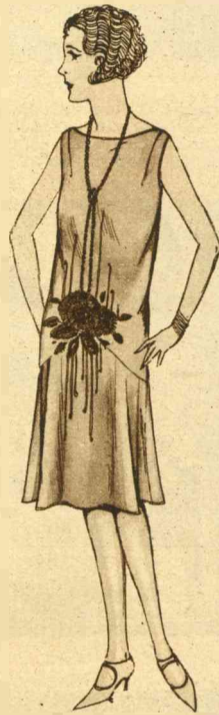
Steun der vrouwen.

Niets heeft geen waarde, alles bewaren, is het eerste gebod voor huisvlijt zonder onkosten. Hiertoe is steun van de vrouw hoog noodig. De huisvrouw moet zorgen dat schijnbare rommel niet in den vuilnisbak komt. Ergens in huis moet een hoekje worden afgestaan, waar niemand komt dan de huisvlijter zelf, omdat het geheim van bewaren ligt in het direct vinden van wat noodig is. Orde dient er te zijn onder de ongeregelde zaken, soort bij soort, en vooral precies weten „wat” men heeft, alleen dan kan het nut hebben.

Let wel: het bewaren mag nooit ontaarden in een manie om maar te bewaren. Het groote genoegen komt als men het bewaarde gebruiken kan voor eigen omgeving of voor anderen. Gaat nu moeder de vrouw, als patronesse, niet accoord met art. 1, dan is heusch bij voorbaat deze huisvlijt tot mislukken gedoemd, wegens de ontaarding in huisstrijd. De huisvlijter moet van zijn kant medewerken, vooral wegens onze spreekwoordelijke zindelijkheid, door zijn „materialenmagazijn” netjes te houden, en alles wat erbij komt goedschoon op zijn droge bergplaats te deponeren. Maar dan krijgt de huisvrouw ook, als die voor de keuken noodig is, een gummiring, geknipt met een gewone schaar van een ouden fietsband, desgewenscht een kartonring erbij van oude doozen enz., of voor de huiskamer een paar bordenhangers die nooit verschuiven van strookjes blikken doozen, of een keurig portretlijstje van een sardinedoosje, enz., enz.

Art. 2 is dat vrouwlief of zus met broer saam de werkjes kunnen afmaken, de huiselijkheid van zoo'n samenwerken, de vrouwelijke naald naast hamer en tang, is je ware . . . en het geeft besparingen van buitenshuis genoegens, afgezien nog van zelfontwikkeling, het ware volksbelang. Voor de besparing koopt ge wat degelijk gereedschap, dat waarde houdt, terwijl kroegverteringen verloren zijn. „Het benadeelt winkeliers!” Onzin hoor, huisvlijters zijn liefhebbers van wat goeds en winkelen gaarne. Echter zij vinden tijd om b.v. een dominospel te maken (met gewone zaag, vijl en schuurpapier) van oude soepbeentjes, terwijl er waarlijk geen motief was om een spel in den winkel te koop, omdat grootvaders dominospel nog aanwezig was.

Art. 2 is dat vrouwlief of zus met broer saam de werkjes kunnen afmaken, de huiselijkheid van zoo'n samenwerken, de vrouwelijke naald naast hamer en tang, is je ware . . . en het geeft besparingen van buitenshuis genoegens, afgezien nog van zelfontwikkeling, het ware volksbelang. Voor de besparing koopt ge wat degelijk gereedschap, dat waarde houdt, terwijl kroegverteringen verloren zijn. „Het benadeelt winkeliers!” Onzin hoor, huisvlijters zijn liefhebbers van wat goeds en winkelen gaarne. Echter zij vinden tijd om b.v. een dominospel te maken (met gewone zaag, vijl en schuurpapier) van oude soepbeentjes, terwijl er waarlijk geen motief was om een spel in den winkel te koop, omdat grootvaders dominospel nog aanwezig was.

Avondjapon met korte klokvormige, met oplopende punt aangezette rok en gaafe lange tailie. Als eenige versiering een bloemmotief in goud of in kleuren geborduurd.

Recepten.

Ham braden.

2 KG. ham. Een banketham of opgerolde ham zonder been. Ham moet afgeborsteld worden met lauwwarm water, dan in koud water gezet worden, dat zij onderstaat, tot den volgenden dag. Ham wordt gekookt in $1\frac{1}{2}$ L. water voor een ham van 2 KG. en 2 L. water voor een ham van 3 KG., met 3 kruidnagelen in het kooknat.

De ham een uur koken tot deze half gaar is; dan het zwaard eraf trekken en de ham gaar braden in een warmen oven met den vetten kant bovenop, ongeveer 1 uur, zonder toevoeging van boter of reuzel.

Men geeft bij gebraden ham jonge tuinboontjes, botersaus of mierikwortelsaus.

Appelpudding.

Klop 2 eierdooiers met 1 ons suiker, voeg daarbij $\frac{1}{2}$ ons boter vooraf gesmolten, $\frac{1}{2}$ ons geraspt oud brood en $\frac{1}{2}$ pond fijn gesneden zure appelen, giet die massa in een met boter bedropen en beschild bestrooiden vorm; laat den pudding 2 uur in een pan met water koken.

Broodpudding.

Benoodigd: 240 gr. wittebrood, 100 gr. boter, 100 gr. witte suiker, 3 eieren, 30 gr. gemalen zoete amandelen, $\frac{1}{2}$ geraspte citroenschil, $\frac{1}{2}$ L. melk.

Bereiding: Roer de boter tot room, voeg de eierdooiers, de suiker, de gemalen amandelen en de geraspte citroenschil toe.

Kook intusschen het brood met de melk, wrijf deze massa door een zeef en voeg het bij het overige evenals het stijfgeklopte eiwit. Doe dit alles in een puddingvorm, die vooraf met boter ingewreven en met paneermeel bestrooid is. Laat den pudding 2 uur au bain-marie koken.

UIT 'T GEDRANG

DOOR THERÈSE HOVEN

DERDE BOEK - EEN NIEUW LEVEN

26)

„Wat kun jij voor zonde op je geweten hebben?” poogt Magda, schertsend, te vragen.

Ze is moe zonder iets uitgevoerd te hebben en vindt Conny's bemoeiingen met iets, wat haar feitelijk niet aangaat, op z'n zachtst uitgedrukt: overdreven.

„'t Is geen zonde. . . integendeel, het wordt mij als een goed werk aangerekend.”

„Conny, wees duidelijk als je wilt, dat ik je begrijp. Je weet toch hoe intens dom ik ben in 't oplossen van raadsels.”

„Ik zal je er den sleutel voor geven. Je weet toch, dat ik in den laatsten tijd nog al veel heb samen gewerkt met Dr. v. d. Sande?”

„Den directeur van het Ziekenhuis?” vraagt haar nichtje, nog altijd zonder belangstelling.

„Juist; hij bemoeit zich ook veel met de wijkverpleging en met alles op hygiënisch gebied hier in Wageningen.”

„Zoo? En wat heb jij er mee te maken? Heeft hij je soms aangesteld als inspectrice van den arbeid of zoo iets?”

„Daar heeft hij niets over te zeggen. O! jou gans! jou dierbaar domkopje. Begrijp je nu heusch niet. . . . waar ik heen wil met mijn bekentenis? Ik ben verloofd, Magda. . . en ik ben stralend gelukkig, ik wist heusch niet, dat het leven zoo zalig kon zijn. . . .”

„Maar Conny, je meent het toch niet? Met wien kun jij je hier verlossen? Er is toch niemand van onzen kring. . . . mijnen in den omtrek. . . . ten minste wij kennen niemand. . . .”

„Heerlijk fossieltje! Denk je nu heusch dat het in onzen prachtigen tijd van breede opvattingen. . . . noodig is om, als je verliefd bent. . . . angstvallig te bestudeeren of je liefste van gelijke geboorte is, of zijn wapen wel evenveel kwartieren telt. . . . of zijn stamboom even oud is als je eigen? Ik weet niets van Dr. v. d. Sande's afkomst of familie af, enkel dat hij mij liefheeft en met mij trouwen wil en dat ik daar heel gelukkig om ben. . . . Feliciteer me dan toch, Magda.”

„Conny, ik herken je niet,” klinkt het verbaasd.

„Grooter compliment had je hem en mij moeilijk kunnen maken. Ik voel me zelf ook heel anders. . . .”

„Dus ben je heusch geëngageerd met dien vreemden man? Maar je kent hem nauwelijks.”

„Voldoende om mijn verder lot aan hem toe te vertrouwen. Wij zijn al zoo heerlijk eigen. Je weet toch, dat ik heelemaal geen flirt ben, eerder een Amazone. . . . en dat ik nooit bevliegingen heb gehad? Ik was er trotsch op, dat de andere sekse mij absoluut koud liet en was heilig besloten nooit te trouwen. . . . en nu ben ik toch bezweten. . . . dat is mijn bekentenis, Magda. . . . de fiere onafhankelijke vrouw in mij is verdrongen en heeft plaats gemaakt voor een doodgewoon verliefde vrouw. . . .”

„Arme Conny. . . .”

„Arm? Nee, rijk! O! Magda, ik hoop dat jij 't ook nog eens zult ondervinden. Er is niets mooiers, niets heerlijkers, niets zaligers op de wereld, dan een ernstig man te hooren zeggen. . . . ik heb je lief. . . .”

„Heeft Dr. v. d. Sande dat gezegd?” vraagt Magda, verstrooid, „en wat heb jij toen geantwoord?”

„Ik hoefde niet te antwoorden, het was geen vraag, het was. . . . een uiting van zijn diepste wezen. . . .”

„Dus heb je ook je idylle, Conny?”

„Waarom niet? Ik ben toch niet leelijker of minder dan een ander. . . .”

„Wie zegt dat dan? Maar, 't is zoo gauw gegaan.”

„Och! veel tijd is er niet voor noodig. . . .”

„Dus was het de *coup-de-foudre*?”

„Hm! Ja, wel zoo iets; van onze eerste ontmoeting af, gingen we op een gezelligen voet van vertrouwelijkheid met elkander om en al heel spoedig dacht ik heel anders over hem dan over de mannen, met wie ik tot nu toe in aanraking was gekomen. En nu vertel ik je vanavond niets meer. Het is al zoo laat. Eigenlijk ondoordacht van mij om er niet mee te wachten tot morgen.”

„Och! nee, waarom? Het beteekent vanzelf een groote verandering voor mij, maar voor jou is het toch

't beste, wat er kon gebeuren en. . . als het geheel tot mij is doorgedrongen, zal ik heel blij voor je wezen en je van harte feliciteeren. . . .”

Magda hoopt, dat Conny niet heeft gemerkt hoeveel moeite het haar kostte om die banale, niets zeggende woorden uit te brengen.

Ze sleept zich, met inspanning van al haar krachten, naar boven en bedwingt zich tot het uiterste om niet in tranen uit te barsten.

Als ze, na zich haastig te hebben uitgekled, veilig onder de dekens ligt. . . . komt er een gevoel van algeheele afmatting over haar, als na een lange ziekte of een acuten koorts-aanval.

In 't eerst kan ze zelfs niet denken en lost haar hersen-functie zich op tot een vaag gevoel, dat haar iets vreeselijks is overkomen.

Langzamerhand komt ze tot zichzelf en tevens tot het besef van den toestand, en dan is ze nog ongelukkig.

Ze vindt zich een ellendig minderwaardig schepsel en beschuldigt zichzelf van alle mogelijke laagheden.

Waarom gunt zij Conny haar geluk niet? Het is toch zoo normaal voor een jonge vrouw om lief te hebben en geliefd te worden. Het is schande om er jaloersch

Tegenover Magda was hij hoffelijk en correct. . .

op te zijn. . . . te meer daar ze van natuur nooit afgunstig is geweest.

Dan, opeens, komt het over haar als een openbaring van fel leed, als het schrijven van een oude, opnieuw opengerukte wonde: „Conny's geluk doet haar heur eigen eenzaamheid dubbel gevoelen. . . .”

Terwijl Conny inslaapt met het beeld van den geliefde in heur hart. . . . ligt Magda uren wakker, steeds den naam lispelend, die haar boven alles dierbaar is en dien ze moet vergeten.

VIII. Verandering.

Cor had, bij het afscheid van Mady, gezegd, dat hij niet eerder schrijven zou, vóór hij een vast adres had en 't hem goed ging. Hij zelf had de toekomst zoo weinig rooskleurig ingezien, dat hij zichzelf als een *non-valeur* afschreef. In de eerste maanden zag Mady steeds verlangend naar eenig bericht uit en Magda niet minder, toen gaf het kind het hopen op en was eigenlijk meer boos dan teleurgesteld.

In 't diepst van heur hart koesterde zij de zekerheid dat vader opeens voor haar zou staan.

Zij zelf had eigenlijk nooit aan iemand geschreven, dus miste zij de briefwisseling niet; een hoogst enkelen keer had haar vader, als hij eens, voor een korteren of langeren tijd van haar af was, een prentkaart gezonden.

Gewoonlijk liet hij niets van zich hooren en kwam hij thuis, zonder zijn komst vooraf te hebben aangekondigd.

Magda daarentegen schiep zich allerlei schrikbeelden en vond zijn stilzwijgen, na hun ontmoeting, veel moeilijker te dragen dan er voor.

Conny's verloving bracht in 't eerst weinig verandering in het huishouden, ze bleef de zorgende hand en verzuimde geen harer plichten. Nu en dan kregen ze bezoek van den jongen dokter, die een aangename gast bleek, meer niet.

Conny was, vanzelf, de eerste persoon voor hem; tegenover Magda was hij hoffelijk en correct. Met Mady ging hij om als met een aardig jonger zusje, hetgeen zij bijna beleedigend vond. Een van de hoofdtrekken van haar karakter was, van klein kind af, altijd een sterk verlangen geweest om voor vol aangezien te worden.

Niets was haar onverdraaglijker dan op een vriendelijk nederbuigende manier, in een kindertaaltje, te worden toegesproken.

Dr. v. d. Sande maakte zulke flauwe grapjes, vond ze.

Langzamerhand, schier onmerkbaar deed zijn invloed zich toch gelden en werd het dameshuishoudentje op een andere leest geschoeid. Het menu werd uitgebreid, als Dr. v. d. Sande zou komen koffiedrinken of eten, er werd wat sierlijker gedekt, de gastvrouwen tooiden zich wat meer. Ze brachten bloemen mee of verschikten iets aan de meubilering. De kamerbeurten werden uitgesteld, het naaiwerk verdween uit de huiskamer.

En geestelijk tooiden zij zich eveneens, zelfs de twee niet betrokkenen. In den aanvang was het een belemmering, doch weldra bleek het een aanwinst. Dr. v. d. Sande vulde het ontbrekende aan, vormde de *missing link*.

Hij was als de muziek- of teekenmeester in een meisjes-kostschool. . . . de geneesheer in een afdeling van vrouwen in een ziekenhuis. . . . het mannelijke element, dat onder den een of anderen vorm in het leven van de zwakke sekse aanwezig moet zijn en waar het zonder dit absoluut glansloos en saai wordt. Conny en Herman waren geen exclusieve verloofden; integendeel, ze beijverden zich om hun geluk op de anderen te doen afstralen en wilden tante en nicht beiden zelfs in hun enkele vacantie-dagen doen deelen, van welk aanbod deze echter een hoogst spaarzaam gebruik maakten. Als het jonge paar eens een uitstapje maakte, bleven Magda en Mady gewoon thuis, zooals vroeger, als Conny voor haar liefdewerk op stap was. Maar nu voelden zij zich dubbel verlaten en, naarmate Conny's leven rijker en vollediger werd, kwam er over het hare een donkere nevel. . . . die zonneshijn en blij uitkijken naar iets beters uitsloot.

Als de lente in Mady is uitgewoed, blijft ze dubbel ontevreden achter.

De groote jongens moeten de laatste maanden van het schooljaar gebruiken om de onvermijdelijke gapingen in hun weten aan te vullen en keeren zich voor 't oogenblik van het blond- of zwartgelokte gevaar af.

Het teedere element wordt uitgeschakeld en de meisjes zijn weer op eigen hulpmiddelen aangewezen om den tijd door te komen.

Mady valt het bijzonder hard, daar 't hoe langer hoe meer blijkt, dat ze toch geen studiehoofd heeft en ze tē onvoldoende is onderlegd om het ooit tot iets degelijks te brengen.

In haar intens verlangen om iets te zijn, had ze geen rekening gehouden met de voorafgaande moeilijkheid van het worden. Toen zij zich den dokters-titel als het hoogste ideaal voorstelde, had ze er geen flauw begrip van gehad hoe doornig en schier onbegaanbaar het pad was, dat er heen leidde.

Op een zomerafavond, dat Magda zich door Conny's aandringen heeft laten verleiden om haar en Herman op een wandeltochtje naar het Ede'sche bosch te vergezellen, waarbij Mady ook van de partij is, komt het gesprek op haar toekomst.

„Heb je ook onafhankelijkheids-plannen?” vraagt de dokter, schertsend.

„Ja, natuurlijk, ik kan tante Magda toch niet eeuwig tot last zijn en dan is 't ook niets voor mij om zoo braafjes thuis te blijven.”

„Voel je er meer voor om ondeugendjes de wereld in te trekken?”

„Flauwe mop,” zegt ze, schouderophalend.

„Heb ik het weer bedorven?”

„U hoeft mij niet altijd uit te lachen.”

„Maar, kindlief, dat komt niet in mij op.”

„U behandelt mij altijd als een *baby* en u denkt, dat ik enkel maar een prul ben. . . . omdat ik nu toevallig een paar klassen te laag op school zit. Maar, dat kan ik heusch niet helpen. Vóór ik naar Holland kwam, heb ik heel weinig en dan nog ongeregeld school gegaan.”

„Dan vond je het zeker wel prettig hier een degelijke opvoeding te zullen krijgen?”

„Ja, natuurlijk. Ik heb er zelf om gevraagd; dat weet Conny het best. Ik barstte van verlangen om te werken. . . . maar 't is mij vreeselijk tegengevallen. . . . 't gaat zoo akelig teuterig dat ik er wel nooit zal komen.”

„'t Hangt er van af, wat je wilt bereiken.”

„Ik had in de geneeskunde willen studeeren,” zegt Mady, zoo deftig mogelijk in de hoop van indruk te maken.

Tot haar ergernis en teleurstelling, doet de dokter een vroolijken lach hooren; dan zegt hij plagend: „Zoo, wou jij onder mijn duiven schieten?”

(Wordt vervolgd).

DEN HAAG - AMSTERDAM - ROTTERDAM

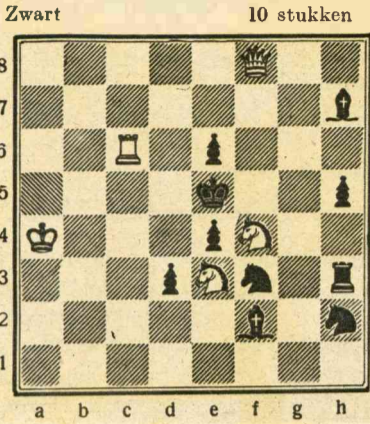
PANDER & ZONEN

IN HOOFDMAGAZIJN DEN HAAG PERZISCHE TAPIJTEN EN KLEEDJES

NIEUWE, SPECIAAL HIERVOOR GEMAAKTE AFDEELING

Schaken.

PROBLEEM No. 54 (driezset).
Auteur: W. Dunc ker, Utrecht.

Oplossing probleem No. 51 (vierzet):

1. Df2.

De inleidende damezet lag nu niet bepaald voor de hand.

1., e5.
2. Df1, c6.
3. Th5+, ~.
4. Df8+, resp. Da6+, of Dh3+.

1., g h.
2. De3+, g5.
3. Dd4, ~.
4. Dg7+, resp Dd6+.

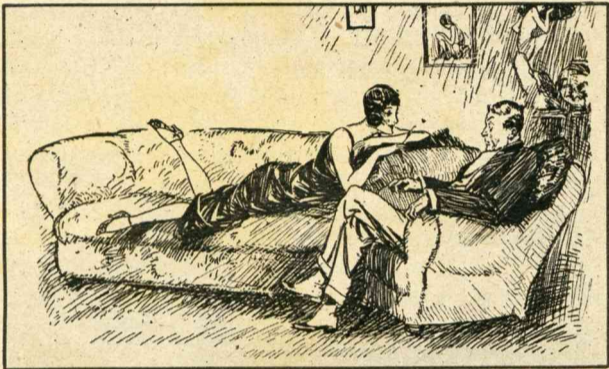
1., c5.

2. Df3: enz.

Wit 5 stukken

H. A. te R. (Zelfs Homerus slaapt wel eens!! Op Lg3 volgt eenvoudig cd4: waarna wit onmogelijk tot mat kan komen in 3 zetten).

Correspondentie-adres: J. Verstoep Jzn, Fr. Hendrikstr. 37, Delft.

Zij: „Wij kunnen gerust op een inkomen van drieduizend gulden per jaar trouwen. Moeder zegt, dat mijn toiletten niet meer kosten!”
Hij: „Maar we moeten toch ook iets hebben om te eten?”
Zij: „Hoe echt mannelijk nu weer — altijd maar aan je maag denken!”

A: „Hoe weet je, dat een man verliefd is?”
B: „Wanneer hij zich gaat interesseeren voor echtscheidingen.”

Van ons boekenplankje.

Boeken zijn medicijn voor den geest.

Anna Hubert van Beusekom, *De Trekvogels*. Met illustraties van Piet C. Wagner. — De boeken van deze geestige schrijfster bekoren onze jeugd vooral door den treffenden humor en den levendigen stijl.

Ch. Bartels, *Handleiding bij het ontwerpen van Motieven voor Houtsnijwerk*. — Dat van dit boekje nu reeds een tweede druk verschenen is, bewijst wel, hoezeer het in een bestaande behoefte voorziet.

Frances H. Burnett, *De Grootte Lord*. — Een vlot geschreven roman, die van het begin tot het einde boeit en bovenal een veredelenden invloed heett.

H. M. S. J. de Holl, *Ik kan koken*. — Onder de kookboeken neemt dit boek de eerste plaats in. Niet één vraag op het terrein der keuken laat dit werkelijk praktische werk onbeantwoord.

J. Corver, *Het draadloos ontvangststation voor den Amateur*. — Nu de antenne op bijna ieder dak is opgesteld, en het aantal „luisteraars” met den dag toeneemt, behoort over het nut van dit boekje niet veel gezegd te worden!

Alle deze boeken zijn verschenen bij A. W. Sijthoff's Uitg. Mij te Leiden.

Wij ontvingen nog een exemplaar van den „Tob Nooitkalender” 1926, door Dr. Jos de Cock. Wij vestigen op dezen kalender, die voor iederen dag een practischen, bemoedigenden spreuk geeft, gaarne de aandacht. Hij kan veel nut stichten!

GRAFSCHRIFT OP LOTERIJKONING.

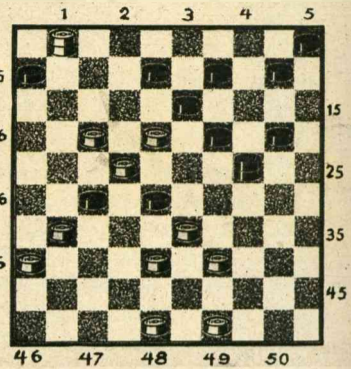
Al nam ik vroeger met mijn bluf
Het menschedom fijn te pakken,
Met Mageren Hein had ik een sof...
Die liet zich niet verlakken.

Dammen.

Een bloemlezing uit het internationale damleven.

M. J. KUIPERS, Groningen.

No. 78.

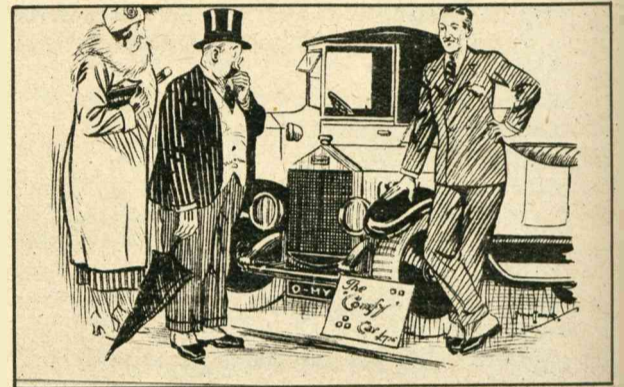
Kuipers, een nog zéér jeugdig, pas beginnend problemist, heeft reeds zoodanige prestaties geleverd op het terrein der damproblematiek, dat we niet nalaten mogen ook hier iets daarvan te vermelden. In dit probleem heeft hij het klaar weten te spelen in één stelling en in één ontleding drie lastige motieven te vereneigen. Het geheel maakt een fantastischen indruk, maar de oplossing is brillant.

Wit wint door: 38—

32, zwart 24x43 (eerste motief, het „Carré”!), wit 32x12, zwart 27x7 (tweede motief, de „Vastzetting”!), wit 1x33!! (derde motief, de: „Dam-Oppositie”). Wat zwart thans ook speelt, wit wint steeds!

Wel een zéér merkwaardige compositie!

Geo.

Verkooper: „Ja mijnheer, in dezen wagen zult U zich heusch zoo op uw gemak voeien als in uw eigen huis.”
De echtgenoot: „Eh — heeft U geen ander merk?”

VOOR DE JEUGD

PRINSES SNEEUW.

Koning Winter is een rijk vorst, zijn rijk ligt aan de Noordpool, waar eeuwig ijs en sneeuw ligt. Toch heeft hij zijn hofhouding, de Noordenwind is kamerheer en prinses Sneeuw zijn eenige dochter. Haar vriendinnen, de Sneeuwvlokken,

hadden haar vaak van prins Lente verteld, zoodat zij een stillen wensch had, dezen prins eens te mogen zien. Zij moest echter aan de Noordpool blijven, want haar vader was een streng man en een vijand van prins Lente. Daar kwam op zekeren dag een sneeuwsterretje aangevlogen en zette zich op haar schouder, vlak bij haar oor.

„Waar komt gij vandaan?” vroeg de prinses. „Je ziet er zoo vreemd uit en behoort niet thuis aan de Noordpool.”

„Dat ben ik ook niet,” antwoordde het sneeuwsterretje.

„Ik kom van de Alpen, in Zwitserland, waar koning Winter zijn zomerpaleis heeft.”

„Dan zul je zeker de Lente wel eens gezien hebben,” vroeg de prinses.

„O ja! Ieder jaar als koning Winter weer naar het Noorden vertrekt, zie ik de Lente komen. O, dat is heerlijk!”

„Is het werkelijk zoo heerlijk?” vroeg de prinses.

„O, je moet hem zelf gezien hebben, om dat te weten. Vraag aan uw vader, dat hij u meeneemt naar zijn zomerpaleis.”

Toen kort daarna de koning thuiskwam, was prinses Sneeuw heel lief tegen hem en schitterde hem tegen. De koning was dan ook zeer trotsch op zijn dochter en vroeg haar welk geschenk zij voor haar Kerstmis verlangde.

„O,” zei ze, „laat mij met u op reis gaan en in uw zomerpaleis wonen als gij moe zijt en aan de Noordpool uitrust.”

De koning was niet verheugd, toen hij dezen wensch hoorde maar zei toch: „Goed! Ik zal aan je wensch voldoen op één voorwaarde, dat je terstond terugkeert, als ik je laat roepen.”

Spoedig daarop gingen beiden op reis en overal waar zij kwamen werden de velden wit, de boomen kaal en lieten de bloemen heur kopjes hangen. En alles fluisterde: „Hu, wat is 't koud!”

Toen de jonge prinses dat hoorde, kreeg zij medelijden, want zij had een warm hart en haar mantel van den schouder

rukkende, scheurde zij dien aan stukken, zoodat de geheele aarde bedekt werd met een wit kleed.

„Zoo, leg u nu maar te slapen,” zei zij. „Nu zijt ge warm!”

Koning Winter keek daarna met een grimmig lachje, maar zei niets. Niet lang daarna kwam de koninklijke stoet in de Alpen aan. De prinses was zeer verheugd over haar paleis. Vanuit de hoogte keek zij neer in de dalen, waar vroolijke menschen zich met allerlei wintersport vermaakten. Zij kreeg er niet genoeg van er naar te kijken en vroeg haar vader hier altijd te blijven.

„Dat gaat niet,” antwoordde de koning. „Als de Lente komt, wordt het mij hier te warm. En de menschen, die zich nu over mij verheugen, hebben dan genoeg van mij. En ik neem dan de vlucht naar mijn winterpaleis.”

„Laat ge u dan altijd door de Lente verjagen?” vroeg zij.

„O neen. Vroeger heb ik meermalen den strijd met de Lente aangebonden. Ik heb hem teruggejaagd en zijn werk vernietigd. Maar ten slotte wist hij mij toch te verdrijven.”

„Laat mij hier blijven, mij zal de Lente niet verdrijven en voor de zon ben ik niet bang.”

„Welnu, blijf dan hier. Doch als het je te warm wordt, roep dan den Noordenwind, die kan je naar huis geleiden.”

De tijd verging, de Winter regeerde minder streng en kreeg verlangen naar zijn huis. Hij, voelde de Lente naderen, maar wilde zoolang mogelijk zijn recht handhaven. Doch eindelijk gaf hij bevel zijn paard te zadelen en grommende vertrok hij naar het Noorden. Zijn dochter had dien morgen langer geslapen dan gewoonlijk. En toen zij eindelijk ontwaakte, hoorde zij van beneden uit het dal een vroolijk gejuich en gezang opstijgen.

De prinses keek van de bergtoppen af het dal in en daar

zag zij de trotsche Lente het land doortrekken en overal met vreugde begroeten. Liefde sprak uit zijn blik en overal waar zijn voet den bodem beroerde, bloeide een bloempje omhoog. En de menschen traden hun woning uit en riepen:

„Hebt gij 't al vernomen?”

De Lente is gekomen.

Ontwaak, ontwaak, gij menschenkind,

Dat u de Lente wakker vindt.”

De Lente moest dit gehoord hebben, want hij keek met vorschenden blik rondom zich en daar zag hij op de bergen de schoone Sneeuwprinses.

„Laat mij tot u komen,” riep hij, „en verschans u niet in sneeuw en ijs, want ge hebt een warm hart.”

De prinses schrok, omdat zij zich verraden had, maar trotsch antwoordde zij: „Koene jongeling, wat vermeet ge U? Weet ge niet dat ik de dochter van koning Winter ben? Dat slechts een ademtucht van mij u zou doodden. En gij wilt tot mij komen?”

„Ja,” riep de Lente. „Ik kom. Ik bewonder u en uw koude pracht en moet u veroveren, al zou dat mijn ondergang zijn.”

En hij begon den berg te beklimmen. De dwergen der prinses plaatsden nu bergen en rotskloven op zijn weg, zoodat zijn voeten bloedden; en uit elken bloeddruppel groeide een alpenroos en uit een zweetdruppel het Edelweis. En overal waar hij langs trok kwamen knoppen en kruiden uit den grond omhoogspruiten.

Ook het hart der prinses begon luider te kloppen; de ijskorst er rondom smolt. Slechts eenmaal hem omarmen, dacht zij. Hij is zoo schoon. Maar zij drong de gedachte terug.

„Sleep meer rotsblokken aan,” beval zij haar dienaren.

„Verspert hem den weg. En als dat niet helpt, roep dan den Noordenwind hier!”

Doch de Lente liet zich door niets tegenhouden. Steeds hooger steeg hij, hoewel zijn voeten bloedden. En de prinses bewonderde zijn moed en de liefde groeide in haar hart. Inmiddels naderde de Noordenwind en nu had zij de keus: door de Lente te sterven of te leven aan de Noordpool in koude en eenzaamheid. Toen sprak zij: „Gij hebt ook mij veroverd. Laat u dat genoege zijn. Ga terug naar het dal, want de Noordenwind is reeds onderweg en die zal u doodden.”

Doch de Lente riep: „Voor u sterf ik met vreugde.” Men hoorde een gieren en loeien; de Noordenwind naderde. De Lente breidde de armen uit en riep: „Prinses!”

En prinses Sneeuw snelde in zijn armen. — In 't dal zeiden de menschen: een lawine had de natuur verstoord, maar wij weten beter.

OOM TOM.

